

Important discurs de Stresemann al Reichstag

Topades a Alsdorf

Düsseldorf, 15. — A Alsdorf s'ha registrat una col·lisió entre vagnistes i la policia, resultant en catorze morts. Alguns gendarmes alemanys han tingut una topada amb obrers del camp dedicats a la collita de les patates, resultant morts dos d'aquests. — Havas.

La situació a Danzic

Danzic, 15. — Es ve observant viva efervescència i agitació a causa de la creixent davallada del mar i de l'escassetat dels articles alimenticis. A conseqüència d'això s'han celebrat algunes manifestacions, venent-se la policia obligada a intervenir. D'aquesta col·lisió resultaren nombrosos ferits. — Havas.

Agitació a Berlín

Berlín, 15. — Continua experimentant-se el gran malestar d'aquests dies, havent-se produït en diversos punts d'aquesta capital topades entre la policia i els obrers vagnistes. Els elements comunistes han intentat apoderar-se de les estacions del Metropolità i impedir la circulació de tramvies, perquè d'aquesta manera no es reprénegues el trafic. Inmediatament intervingué la policia, venent-se obligada a fer ús de les armes per la resistència que li fou oposada. A conseqüència d'aquests disparats resultaren vint comunistes ferits de grevat.

La policia practica ahir al matí la detenció de cent cinquanta individus complicats en els últims aldarulls. La major part d'aquests no han estat encara posats en llibertat. — Havas.

Més desordres

a Aquisgran

Aquisgran, 15. — Els obrers vagnistes promogueren durant el dia d'ahir nombrosos desordres, saquejant un hotel.

Després es dirigiren a algunes cases de camp situades pels encontorns d'aquesta població, amb l'objecte d'apoderar-se del bestiar i articles alimenticis que hi pogués haver.

Avistada la policia, acudí ràpidament, aconseguint evitar que els obrers realitzessin llurs intents, però per això es veí obligada a fer alguns disparats contra els revoltats, ocasionant la mort a alguns.

A Senftenberg els vagnistes intentaren saquejar algunes botigues, havent d'intervenir la policia, la qual es veí obligada a disparar, resultant tres morts i catorze ferits. — Havas.

Cap a la normalitat

Berlín, 15. — Per haver fracassat les temptatives encaminades a declarar la vaga general, els elements comunistes han resolt reprendre el treball avui, dimecres, al matí. — Havas.

L'aplicació de l'estat de guerra

Hamburg, 15. — Ha estat declarat l'estat de sifi en part del territori que depèn econòmicament de Prússia. — Havas.

Leipzig a les fosques

Leipzig, 15. — Els obrers que depenen del Municipi s'han declarat en vaga, quedant la ciutat privada de gas i d'electricitat. — Havas.

Col·lisions a Hamburg

Berlín, 15. — En algunes poblacions situades prop de Hamburg, s'han produït col·lisions entre manifestants i la policia, i a conseqüència d'això resultaren tres morts i nou ferits. — Havas.

L'actitud de Mr. Coolidge

Washington, 15. — A la Casa Blanca es declara que el nou President senyor Coolidge continuarà la poli-

tica seguida pel senyor Harding en el que es refereix a qüestions de l'exterior.

Els Estats Units continuaran mostrant-se desitjosos que se'ls pagui el que se'ls deu, i estaran disposats a ajudar a la solució del problema de les reparacions, però això sense comprometre's, d'acord amb les declaracions fetes a New Haven pel senyor Hughes. — Havas.

Un article de la «Quarterly Review»

Londres, 15. — El periòdic independent «Quarterly Review» publica un extens article en el qual, entre altres coses, s'aplica el dictari de hipòcrites a aquells que acusen França de crueltat amb l'enemic, ja que Anglaterra s'ha apoderat a aquestes hores de la majoria de les colònies alemanyes.

Refuta les al·legacions publicades per alguns periòdics anglesos pels quals es preten demostrar que la política seguida per Poincaré al Ruhr és una equivocació o un crim. Afegeix que l'ocupació del Ruhr ha tingut i té a Anglaterra caracteritzats defensors, amb sòlids arguments que proven que, contràriament als grollers insults que alguns periòdics anglesos li tributen, Poincaré és un home just i sever i que al mateix temps sap acusar sense provocar violències.

L'article del periòdic alludit acaba dient que el president Poincaré és un home apacible que està dotat d'un bon sentit i sense les idees imperialistes i desitjos de revenja que se li atribueixen. — Havas.

Discurs de Stresemann al Reichstag

Berlín, 15. — Al Reichstag el nou canceller senyor Stresemann ha pronunciat un discurs.

Elogia la política seguida pel seu antecessor senyor Cuno i declara que el Govern combatrà enèrgicament tota idea de violència contra Alemanya, reprimint tots els atacs que es dirigixin a la constitució.

Fa constar la injustícia comesa contra Alemanya en ocupar les tropes franco-belgues la conca del Ruhr, i posa de manifest la gran força que té la nota anglesa, en la qual es reconeix el dret d'Alemanya a sostenir la seva actitud de resistència passiva. Afegeix que Alemanya estaria disposada que es sotmetés la qüestió de les reparacions a un Tribunal arbitral internacional, i afegeix que, després que s'hagi procedit a l'evacuació del Ruhr, es podran reunir els mitjans necessaris per a solucionar la qüestió de les reparacions, assegurant l'existència econòmica de la nació i l'ulterior desenvolupament del poble alemany.

El senyor Stresemann manifesta que quan s'hagi consolidat la situació, es podran reprendre les prestacions en naturalesa que han estat suspeses. Malgrat tot, declara: «no farem de la nota anglesa la base de la nostra política, car no ignorem les conseqüències que això portaria».

A continuació parla dels projectes fiscals i fa una crida a la bona voluntat dels agricultors. Termina expressant la seva confiança en l'esdevinidor d'Alemanya.

Acte seguit, el Reichstag discuteix la declaració governamental.

Posada a votació una moció de confiança al Govern, el Reichstag l'aprova per 240 vots contra 76 i 25 abstencions. — Havas.

Berlín, 15. — Després del discurs pronunciat pel nou canceller, senyor Stresemann, el Reich procedí a discutir la declaració governamental.

El socialista Müller féu ús de la paraula, declarant que el Govern del Reich ha d'esforçar-se a remeiar l'angoixa i la misèria que actualment sofreix la població alemanya.

Sol·licita també la transformació del sistema fiscal, afegint que el Reich

ha de demostrar que es troba disposat a pagar les reparacions, fent tots els sacrificis que siguin necessaris per a aconseguir l'alliberament de les regions ocupades, el Ruhr i Renània.

Acte seguit, el partit de la coalició governamental, presentà una moció de confiança al Govern.

El nacionalista Hergt sol·licità que continués exercint-se la resistència passiva i declarà que s'oposava a la concessió de la moció de confiança. — Havas.

La conversació franco-britànica

París, 14. — El Govern francès es proposa dirigir aviat una comunicació al Govern britànic relativa a l'última nota d'aquest.

En l'esmentat document, el Govern francès contestarà punt per punt i en el to més cortès a diverses proposicions i observacions que Anglaterra fa en la seva nota.

La nota anglesa i la resposta francesa a aquesta és de preveure que es publiquin en el pròxim «Libro Amarillo». — Havas.

Banc ocupat al Ruhr

Düsseldorf, 14. — Les autoritats d'ocupació han procedit a la incautació de la sucursal del Banc de l'Imperi, els empleats del qual es neguen a fer efectiu un xec presentat per un subdit francès.

També ha estat ocupada, per sorpresa, la fàbrica de Colt de Rheinfelde. — Havas.

La carestia al Ruhr

Düsseldorf, 14. — La carestia dels articles de primera necessitat segueix essent origen de nombrosos incidents en la majoria de les ciutats de la conca del Ruhr. — Havas.

Curiositats mundials

A PETROGRAD MENGEN

El corresponent del «Koelnische Zeitung» diu que, per primera vegada després de la fam, Petrograd ha celebrat enguany, amb un dejuni voluntari, la preparació de la Pasqua (ortodoxa), i també per primera vegada, després d'aquest dejuni, la gent va menjar a desdir, tal com es fa aquí per Nadal.

Es veien pels aparadors — explica el corresponent — piràmides de formatges i conserves, muntanyes de panses i de llunes de mantega. Els vins i els vins de Crimea anaven a doxo, i a la matinada anaven pels carrers a professó feta els alcoholitzats.

Es increïble — afegeix — el que ha menjat Petrograd aquests dies, i és increïble l'alegria amb què la gent menjava. La «Joventut Comunista» havia anunciat la repetició de les grolleres burles i paròdies de cerimonies religioses que va cometre per Nadal, però l'actitud de la ciutat va ésser tal que l'autoritat, fins essent comunista, va prohibir aquelles exhibicions.

Diu també el corresponent que a Petrograd s'ha implantat ara un sistema comercial molt corrent a Persia i al Turquestan. Entra una persona a un basar per comprar un objecte i tot seguit es presenten dos o tres individus que es dediquen a fer grans elogis de la mercaderia i del comerciant fins que el comprador cau en el parany i compra. Aquells individus cobren a la fi de la jornada un milió de rubles.

Hi ha venedors ambulants a Barcelona, especialment els «xarlatans», que no saben si han estat al Turquestan o a Persia, però sí que practiquen el sistema que ara s'estén a Petrograd.

La situació a Barcelona

«Angoixes socials»

El llibre que amb aquest títol acaba de publicar el nostre amic i col·laborador En Ramon Rucabado es pot ben dir que és nascut a les planes de LA VEU DE CATALUNYA, car és format d'un aplec d'articles d'aquest escriptor apareguts damunt del nostre diari i dedicats a les qüestions que han agitat la vida social de la nostra terra durant aquests darrers temps.

Creiem, doncs, d'interès per als nostres lectors inserir el Proleg i el Sumari de la nova obra, que, com diguerem en una nota fa pocs dies, constitueix un acurat volum de més de 200 pàgines, editat per la Poliglota i estampat per l'Ateneu, i que ve a fer créixer una mica la naixent bibliografia social catalana.

PROLEG

La pertorbació d'esperits causada per l'ofensiva del sindicalisme revolucionari a Catalunya en els primers mesos de 1919, inspirà a molts grups i cènacles la publicació de fulles i manifestos. Sentí llavors l'autor del present llibre el vehement desig de què l'opinió seva no fos involucrada amb la d'altres nuclis, i fos manifestada tota íntegra i amb sinceritat, malgrat discrepàncies dels corrents i tendències de l'hora, considerant que l'ésser lleial és el primer deure ciutadà, i més en hores de perill. Per això es decidí a escriure i fer circular el fascicle que amb el títol «Socialisme Espiritual» eixí pel maig d'aquella terrible anyada.

Una opinió decantada a l'esquerra es manifestà formulant sobre mon opuscle un judici que no era pas en sentit llausenger, però que l'autor recollí o acceptà com el més just homenatge. Molt espiritual i molt poc socialista: vet aquí la lloanxa millor que podia merèixer.

El volum actual pot considerar-se com una continuació d'aquella obra. Conté la meitat primera dels articles de caràcter social, fruit preferent de la col·laboració a LA VEU DE CATALUNYA, represa amb activitat en la dita època. Aquests articles els dictava l'emoció continuada dels esdeveniments. Els fets dur a la Redacció l'angoixa viva de la catàstrofe, i l'anhel ardentíssim de solucions; per tal motiu el d'«Angoixes Socials» ha semblat el títol més escaient pe a aquest primer recull. Una imperiosa interior comandava de publicar al bé públic per mitjà de la seva humil paraula, l'esperança en la seva aportació plena de voluntat de pau i voluntat de justícia. Justícia i Pau, celestials virtuts, que al cor dels homes massa sovint la malícia s'afanya a desparellar.

La col·laboració freqüent en el diari durà fins a la naixença de «Catalunya Social» (abril de 1921), setmanari damunt les pàgines del qual continuà la sèrie, no havent-li reeixit ara com ara, per insuficiència de forces, la temptativa de doblar sa producció; car aspirava l'autor a l'aprofitament simultani de les dues importants tribunes que li otorguen hospitalitat.

Dels articles socials de LA VEU, completats per un pocs de la mateixa matèria eixits en altres periòdics («La Revista», «El Obrero», «Butlletí Escolar» de les Escoles Mercantils Catalanes) van en aquest volum una meitat aproximada, comprenent des del juny de 1919 fins a les darreries de maig de 1920; i vet aquí l'ocasió per a esmentar la gratitud que lliga l'autor amb el bon amic que amb generosa adhesió proveeix els materials recursos per a l'obra.

La resta de la sèrie constituirà un segon volum, que volent Déu s'imprimirà a seguit d'aquest, i tindrà per títol ja més objectivat: «Entorn del Sindicalisme». Una llista del con-

tingut de l'aplec en preparació, la trobareu al final del present llibre.

Un apèndix documental posat al cap d'avall dels articles, serveix d'ampliació a les notes i d'il·lustració sobre punts d'especial interès. Acaba amb un breu sumari cronològic per a precisar les dates dels fets socials de Barcelona, als quals el llibre fa referència.

La nova i virulenta ofensiva actual del sindicalisme revolucionari, fa reviure, mentre es desenrotllen les vagues de 1923, els mateixos neguits de 1919. Tant de bo pogués aquest treball meu ajudar una mica a produir ço que és condició essencial d'una pacificació veritable: la claredat en les idees i en la visió objectiva.

R. RUCABADO

Barcelona, 31 de maig de 1923.

SUMARI

La sang dels altres. — El sometent moral. — El llop de Gubbio. — La passió de la ciutat. — El treballador contra el treball. — La dictadura del manobre. — Els dependents del comerç. — El dels amos és nostre. — L'expropiació dels individus. — El comunisme de mi a tu, i el comunisme de tu a mi. — El producte íntegre del treball. — L'amo de les màquines. — La redempció pervindrà dels treballadors mateixos. — El peu al coll de Catalunya. — Dies decisius. — L'embús. — Nadal de penitència. — Reflexions sobre el locaut. — La joguina infame. — Situació complicada. — La reedició del Catecisme. — Les cues del tabac. — La vaga i el divorci. — La sort dels pobres. — Mecànica social. — L'obrer addicte. — L'adhesió dels dependents. — La santificació de les festes. — Els cops damunt del sostre. — La moral dels propietaris. — La doble professió. — Nihilisme. — Comerç i comunisme. — Al voltant del Consells paritaris.

APÈNDIX

Núm. 1. El comunisme de les dones, a la Rússia revolucionària. — Núm. 2. El carnet confederal. — Núm. 3 bis. Els estatuts dels sindicats. — Núm. 3. Les aspiracions dels sindicalistes, segons ells mateixos. — Núm. 4. Els atemptats socials (Resum estadístic). — Núm. 5. Algunes dates a recordar. (Breu index cronològic).

L'ENTERRAMENT D'EN FREDERIC MUSOLAS

Tingué lloc aquest matí l'acte d'enterrar el cadàver del malaurat jove En Frederic Musolas i Sabater, víctima de l'atemptat de que fou objecte l'advocat senyor Seseras.

La comitiva sortí de l'Hospital Clínic.

El dol era molt nombros, figurant-hi molts nacionalistes desitjosos de tributar el darrer tribut al que fou entusiasta company i molts amics particulars que ploraven la pèrdua del que tan apreciat era per les seves condicions personals.

Demostració d'aquest aprecio eren les moltes corones trameses.

Entre la concurrència es destacaven elements del Foment de la Sardana, entitat a la qual el mort havia portat el seu concurs entusiasta.

D. E. P. aquesta nova víctima del terrorisme.

I rebí l'affligida família l'expressió del nostre condol.

REUNIO

El Sindicat Lliure Professional de Pelleters celebrarà Assemblea general extraordinària demà, a les set de la tarda, a local dels Metal·lúrgics, carrer Guàrdia, 14, principal. Els sumples a tractar són de veritable interès general per al ram, per la qual cosa s'invita socis i no socis, amb com els anomenats «Chambremets».

Don Manuel Dalmau Oliveres

morí dissabte, 11 de l'actual, a les onze de la nit, a
VERNET - LES - BAINS (França)

(A. G. S.)

Els seus desolats vídua i família tota, i el Consell d'Administració dels **ESTABLIMENTS DALMAU OLIVERES, S. A.**, en recordar a llurs amics i coneguts tan dolorosa pèrdua, els preguen que encomanin a Déu l'ànima del difunt i es dignin assistir demà dijous, dia 16, a les onze del matí, a l'estació del ferrocarril de França, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Santa Maria del Mar i d'allí a sa darrera estada, Cementiri del S. O.

No es convida particularment

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correns núm. 1

Telèfons números. ... 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

MOSAICS E F ESCOFET & C^{IA}

Ronda Universitat 20,

Dr. Boada Vies urinàries, pell, Raigs X, Diatermia.
Rambla de Catalunya, 31. 1.er, 2.º De 2 a 5
i de 7 a 8. — Clínica: Sant Pau, 44. De 7 a 10 nit.

M'agrada molt caminar: però ai! els meus pobres peus...

Preneu un bany saltrat i oblidareu aviat
que haveu patit dels peus

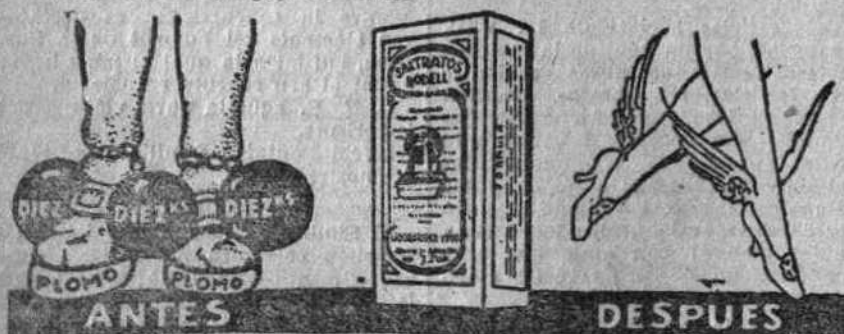
Del que necessiten els vostres peus, és d'un bany medicamentós i oxigenat amb la sola addició d'un grapat de Saltrats Rodell; coneixereu llavors el plaer de posseir peus sans i en perfecte estat i oblidareu aviat les tortures ocasionades pel més petit passell, sense parlar del ball.

Si els vostres peus estan irritats i dolorits pel cansament i la pressió del calçat, banyeu-los sols uns deu minuts a l'aigua saltratada: aquest bany fa desaparèixer tota inflor i macadura, tota sensació de dolor i de cremada. Per la seva acció tònica i antisèptica, l'aigua calenta saltratada combat i cura igualment la irritació, la picor i altres efectes desagradables de la suor.

Si es prolonga la immersió s'ablaneixen les durícies més grosses, els ulls de poll i altres callositats doloroses, a tal punt que poden arrencar-se fàcilment sense tisorres ni navalla, operació sempre perillosa.

Els Saltrats Rodell, curan i mantenen els peus en perfecte estat, de manera que fins el calçat nou i estret us semblarà tan confortable com l'usat.

Els Saltrats Rodell, sals naturals molt pures i concentrades, es venen a un preu modic en totes les bones farmàcies. Han de considerar-se com falsificats els paquets que no portin una etiqueta amb orla vermella i la signatura del preparador a Espanya, Dr. Vinas.

El Dr. P. Puig i Roig, metge toxicòleg, ha tornat a Claris, 71, 1.º, 2.º de 2 a 4 (llevat els dimarts). Telèfon 1428 - G.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 14 agost de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les dotze i a les divuit.

Baròmetre a 0º i al nivell de la mar: 714'8, 762'9, 761'3.

Termòmetre sec: 30'0, 30'4, 28'2.

Termòmetre humit: 27'5, 20'6, 22'4.

Humitat (centèsimes de saturació): 68, 38, 58.

Direcció del vent: E., ESE., ESE.

Velocitat del vent en metres per segon: 4, 5, 2.

Estat del cel: Serè.

Classe de núvols:

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 32'2; mínima, 24'5; mínima prop del sol: 21'4.

Oscil·lació termomètrica: 77.

Temperatura mitja: 28'3.

Precipitació aigua, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 132 km.

Observacions particulars: Boira pel matí.

El director, E. Alcobé

— Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat, cura neurastènia. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

A una fàbrica de càpsules del carrer de Montcada, una màquina va agafar la mà esquerra de l'obrer Josep Andreu, de 19 anys, i li va amputar dos dits. Va ésser curat al dispensari de l'Alcaldia.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Al carrer de Sans, l'automòbil 10249 va atropellar ahir a la tarda a Josep Galvez Moya, de 31 anys, fanaler, i li va causar contusions a les cames. Van auxiliar-lo al dispensari d'Hosptfranchs.

JOIES VILANOVA Unió, 6.

— Demanen mitges ampelles Algus «VICHY CATALAN» en Hotels i Restaurants.

Una bicicleta que va fugir, va atropellar al carrer de Salmerón la noia Edelmira Forest, de 13 anys, i li va causar ferides a la cara i mans. Va ésser curada al dispensari de Gràcia.

Per a l'anèmia, clorosi i ses complicacions **Licor Laprade** El millor dels ferruginosos.

Al carrer del Regionalisme es van barallar dos homes i van boxejar amb tanta afició que un d'ells va desllorigar-se la mà dreta, havent d'anar al dispensari de Gràcia.

— **RUM BELLESA** (a base de noguera). Treu la blancor al cabell, tornant-li el seu color primitiu, amb extraordinària perfecció. Es inofensiu. Es l'ideal. Veuja a les perfumeries.

A primera hora del matí es decla-

ra un incendi al bosc de can Masdeu (Horta), propietat de l'Hospital de la Santa Creu, havent-se cremat una extensió de quatre quilòmetres quadrats de brossa.

Treballaràn a isolar el foc als urbans d'Horta i alguns bombers.

— **DEPILATORI BELLESA** treu d'arrel el pèl moixí, pèl de la cara i braços. Resultats pràctics. Venda en perf.

Un carro que passava pel carrer del Clot atropellà aquest matí el propi carreter, Marsal Gimeno Catalán de 33 anys, aixafant-li el peu esquerre, pronòstic reservat. Fou auxiliat al dispensari de Sant Martí.

PREUS REOLAM

Llenganyesa extra Sibèria, a pessetes 12 quilo. Folé Gras extra Sibèria, a pessetes 0'90 llauna 1/8. Mortadella extra Sibèria a pessetes 1'20 llauna 1/8. Mantega de poro, pura, a pessetes 3'90 la llauna d'un quilo. Vicens Ferrer i Companyia, P. Catalunya, número 12, T. 112 A.

Al carrer de Sans es suscità una disputa entre el conductor d'un tramvia i un carreter que no volia treure el carro de la via.

El conductor s'armà amb una barra de ferro, saltà a terra i agredí el carreter Joan Gior Duran, de 33 anys, causant-li algunes contusions de pronòstic reservat.

L'agressor desaparegué.

— **Sucre Sastre i Marqués**, especialitza contra els cuos i purga els nens.

Un carreter ha denunciat que, a l'estació del Morrot, li havien robat un fardo de peces de tela que tenia en el carro aprofitant l'haver-se'n anat a recollir altres bultos.

Uns individus del sometent van trobar al carrer de Ferlandina un barret de palla en bon estat i brut de sang que semblava humana.

Per més diligències que van fer no els va ésser possible saber la procedència del barret.

Baixant d'un tramvia a la plaça d'Horta, un passatger es va adonar que li havien pres la cartera, que no contenia cap diner.

Un individu es va asseure a un banc de la plaça de la Universitat a pendre la fresca i es va adormir. Quan es va despertar es va trobar sense cartera. Tampoc hi havia cap diner.

L'ofici de carterista es posa malament.

L'entitat cultural Afició Artística, en reunió general de socis, ha nomenat la següent Junta directiva:

President primer, Enric Moher; vice-president primer, Faust Cisa; vice-president segon, Joan Encinas; secretari, Remigi Muñoz; vice-secretari primer, Eduard Balada; vice-secretari segon, Ramon Salvadó; arxiver musical, Isidre Guasch; vocals: Josep Mercader, Rafael Prats, Rafael Sorolla, Francesc Rosell; vocals adjunts: Jaume Clotet i Ricard Isern.

Bisbat

— A la Casa d'Exercicis Espirituals de la Cova de Sant Ignasi (Manresa), el dia 3

del propi mes de setembre començarà una tanda d'exercicis en complet retretament per a homes i en català.

Hom pot dirigir-se al Sr. Director de la Santa Cova (Manresa). No es doni niang per admetre sense haver abans rebut resposta afirmativa.

Vida religiosa

— **Avui: L'Assumpció de Nostra Senyora.** Sant Arnulf, bisbe, i Santes Valèria i Colàgia, verges i màrtirs. — Demà: Sants Joaquim, pare de Nostra Senyora, i Roc, confessor.

Quaranta hores: Demà, a l'església parroquial de Sant Agustí, Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda.

La missa de demà: Sant Joaquim, color blanc.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona del Carme, a les Jerònimes, a Santa Anna, o a Santa Maria del Mar.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Santa Teresa, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de la Verge del Carme, a la mateixa capella.

— Parroquia de Sant Agustí. — Demà, dijous, dia 16, segon dia de les Quaranta Hores. — A les sis, es posarà el Senyor de manifest fins a dos quarts de vuit de la tarda, essent les funcions com el dia anterior. Divendres, darrers dia de les Quaranta Hores. — A dos quarts de set del matí, exposició de S. D. M. i a les deu, Ofici. A la tarda, a dos quarts de set, res del sant Trisagi, estació major, cant de completes, Lletanies majors i solemne reserva.

Obituari

FUNERALS

En Jeroni Martí i Colomès. Mort el 7 de l'actual, als 56 anys d'edat. Demà, a dos quarts d'onze, funerals a l'església de la Casa de Caritat de Barcelona, i misses a les parroquials de Trempt i Guàrdia.

PARTICIPACIONS DE DEFUNDO

En Francesc de P. Malet i Gall. Enterrat aquesta tarda.

N'Emili Rogés i Bilbeny. Ha mort a l'edat de 61 anys. Enterrat la tarda d'avui, al Cementiri Nou.

Na Maria dels Dolors Oller de Permanyer. No s'avisà l'hora del sepell.

Na Teresa Duran i Puigades. Ha mort als 62 anys d'edat. Enterrada aquesta tarda, al Cementiri de Les Corts.

Na Teresa Martí i Bertran de Sinc.

Enterrada aquest matí, al Cementiri Nou.

Sardanes

Demà, dijous, dia 16 d'agost. Copellades. — Matí i tarda. Cobla, Catalunya. Festa de la Dansa i de la Música al Centre Moral Instructiu a càrrec de l'Esbart Folklore de Catalunya. 30 dansaires, dirigits per En Joan Rigall Casajoana. Agrupació Orfeònica, dirigida per A. Argemí Grau. Cobla, Catalunya.

Teyà. — Centre Català. Cobla Barcelona. Plaça d'En Rius i Tauler. Cobla, La Principal Barcelonina.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRM MA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegramas i conferències de LA VEU)

D'ESTAT

El ministre d'Estat ha rebut aquest matí la visita de l'ambaixador d'Alemanya, el qual li ha notificat el nou canvi de Govern.

També l'ha visitat el ministre de Portugal amb l'objecte de ratificar el conveni postal concertat entre Espanya i aquell país.

L'encarregat de negocis de Suïssa ha visitat així mateix el senyor Alba per a remetre-li la carta contesta del president de la Confederació a la carta credencial del nostre ministre senyor Palacios.

Ha visitat així mateix al ministre el representant d'Espanya a Caracas.

LA GACETA

La «Gaceta» publica:

Real decret de la Presidència concedint la gran creu del Mèrit Militar amb distintiu roig al vicealmirall de l'Armada don Joan Baptista Aznar i Cabana.

D'Estat: Participat a aquest ministeri l'adhesió de Bulgària a l'acord signat a París el 4 de maig de 1910, per a la repressió de les publicacions obscenes.

Anunciant que els governs d'Espanya i la Gran Bretanya han convingut aplicar als productes de la Índia britànica els drets de la segona columna de l'arancel vigent.

De Gràcia i Justícia: Convocatòria per a proveir 50 places en el cos d'aspirants a registres de la propietat.

De Governació: Plec de condicions prenent a subhasta el subministre de cent tones de fletxo de coure per a la Direcció general de Correus i Telègrafs.

ELS TITULARS MERCANTILS

Al ministeri de Finances han facilitat una nota dient que ha visitat al senyor Villanueva la Directiva del Col·legi Central de titulars mercantils, presidida per don Ferran Sanchez de Toca, felicitant el ministre per la campanya empresa a favor de les classes mercantils, industrials i contribuents en general, així com per l'acció tutelar que es proposa exercir en les societats anònimes, en defensa dels petits accionistes.

Els comissionats han expressat al ministre llur satisfacció per la campanya de sanejament econòmic empresa, segons manifestacions fetes pel ministre al Parlament i en la premsa.

EN BURQUETE I EL PROBLEMA DEL MARROC

Madrid, 14, 8'30 nit

El general Burquete publica un article en el periòdic «Informaciones» sobre el problema del Marroc, dient que les solucions que ell va proposar són les que actualment ha presentat el senyor Silveira.

I després, afegeix: No és estudi el que necessita el problema; és decisió.

Tots els governs prometen en l'oposició tractar-lo, i alguns, com el del senyor Sanchez Guerra, es posen en camí d'efectuar-ho; però en arribar el moment, la més lleu oposició d'un grup polític els espanta i l'abandonen donant una «espantada» com les del «Gallo».

Així li passa al Govern conservador. Havien d'anar a Alhucemas de pau, de «cobaques», com deia graciósament el senyor Bergamín, que era l'esperit més fort i animós d'aquell Govern i del qual tingué tot l'ajut.

Proxim a obrir-se el Parlament sortien aquells articles d'En Cambó volent demostrar, per a alegria i profit de França, que l'anada a Alhucemas emportava la situació política; i per al senyor Sanchez Guerra foren aquells articles de fe, sens dubte, i disposa terminantment que no s'anés a Alhucemas; ni adhuc en actitud pacífica, perquè tot l'establiment es va Alhucemas sense disparar un sol tret per al Govern seria un motiu més de preocupació que de joia.

Nega que l'Exèrcit només vulgui operacions bèl·liques. És absurd. L'Exèrcit fa el que li manen, i només és un auxiliar de la política. El que vol és claredat i que el col·loqui la política en condicions de lluitar on i quan convingui i no quan i on l'ètnic vulgui.

Està clar que l'aspiració noble de lluitar sempre l'ha de tenir un Exèrcit, desarmat seria el no la tingués, com a un cirurgià no volgués

tenir operacions, o un advocat plets, o un enginyer obres.

A la política correspon col·locar-lo en situacions clares i aventuroses per a lluitar.

Jo puc parlar d'això. Després de Tizzi Azza vaig manar formar expedient a un cap que va anar més enllà del degut i del que convenia; però aquest expedient acabà amb una repressió i prou. Això no es pot, no s'ha de castigar, i més quan una tropa passa de la inacció i està sobrerament retrainada. Es precisa ésser indulgent per una vegada i perquè aquesta tropa no s'escapi de la mà, en ocasions amb greu dany, és precis donar-li l'adequat tremp i no tenir-la en tensió excessiva.

NOTA BURSATIL

Els cabals públics estan molt fermes millorant la partida d'Interior 55 cèntims en tancar a 71'75.

En accions bancàries i industrials no es produeix a penes oscil·lació, merèixent destacar-se només les del Rio de la Plata que descompten el dividend de tres pèsos i queden a 237.

La moneda estrangera acusa fluïxetat baixant els francs 80 cèntims a 40'70; les lliures 2 a 33'62; i les llires 15 a 30'35. Els marcs particularment es feren a 2'90 pessetes el milió.

LA REPRESENTACIÓ DEL FOMENT

Madrid, 14, 9'15 nit

Per a assistir a la reunió de la Comissió Protectora de la Producció Nacional, ha arribat aquest matí de Barcelona el president del Foment del Treball Nacional, don Domènec Sert.

Acompanyat de l'ex-president de la dita entitat, senyor vescomte de Cusó, ha visitat el ministre de Finances, per a assabentar-se en quina forma o compromís de Govern es presentava l'expedient del tractat amb Bèlgica a la dita comissió.

El senyor Sert ha aprofitat la visita per a reiterar al ministre la felicitació de l'Assemblea de la Unió de Productors de Catalunya per la seva enèrgica actitud en aconseguir economies i exigir el dèdit del pressupost.

SOBRE EL TRACTAT AMB BÈLGICA

Aquesta tarda, com hem anunciat, s'ha reunit la Comissió Protectora de la Producció Nacional, per a examinar i acordar el dictamen demanat pel Govern sobre el conveni comercial amb Bèlgica.

En començar la sessió, i contestant preguntes del president del Foment del Treball Nacional, el president, senyor Sanchez de Toca, ha manifestat que el Govern li havia comunicat que l'informe es demanava a la comissió amb tota llibertat, per a proposar modificacions i apoiar o impugnar ço que aquella cregui convenient.

Després d'aquesta declaració, el senyor Sert no ha insistit en els seus punts de vista de principis; i després de llegir un voluminós treball del secretari, senyor Canals, a proposta de la presidència s'ha aixecat la sessió per a continuar-la el dia 25 del corrent.

ARRANJAMENT COMERCIAL

Els Governos d'Espanya i de la Gran Bretanya han convingut en aplicar als productes de la Índia britànica i dels Dominis, Colònies, Protectorats i territoris de mandat britànics, a llur importació a Espanya i a comptar des de la data de l'entrada en vigor del tractat de comerç i navegació hispano-britànica, de 31 d'octubre de 1922, els drets de la segona columna de l'arancel espanyol vigent, a canvi del tracte de la nació

més afavorida que els esmentats Dominis, Colònies, Protectorats i territoris de mandat britànics concedeixen als productes espanyols, règim que, havent estat acceptat pels esmentats països, està en vigor fins als mesos després que qualsevol de les dues altes parts contractants el denunciï.

UN ANARQUISTA PERILLOS

Madrid, 14, 10'30 nit

La policia ha pres les seves precaucions per a evitar que un conegut anarquista francès, anomenat D'Arriod, que es proposa venir a Espanya, passi la nostra frontera.

D'Arriod és un subjecte perillós; té 24 anys; és alt i d'ofici ajustador mecànic.

Els propòsits de l'esmentat subjecte són venir a Madrid, per a posar-se d'acord amb comunistes i elements revolucionaris espanyols, sobre la difusió i propaganda d'un periòdic titulat «El edariel», del qual es proposa fer una edició franco-espanyola, publicació anarquista rabiosament anti-militarista, molt difosa entre els soldats francesos i que es tractava de portar a la nostra zona de protectorat al Marroc.

ELS SOLDATS DE QUOTA

El «Diario Oficial» ha publicat una interessant Real ordre concedint un mes de termini, que acaba el 12 de setembre, als reclutes del reemplaçament de 1923 i agregats, perquè s'acullin als beneficis del capítol XX de la vigent llei de reclutament.

Dintre del mateix termini, es podran fer soldats de quota de 2.000 pessetes els que ho fossin de 1.000.

Els individus que s'acullin als beneficis d'aquesta ampliació, queden obligats a presentar els corresponents certificats d'aptitud.

Les instàncies rebudes al ministeri en sol·licitud dels dits beneficis, queden sense ulterior resolució, per comprendre-les aquesta circulació.

SOBRE UNA SEPARACIÓ DEL SERVEI

Preguntat el subsecretari de Finances sobre les causes que havien motivat l'acord del Consell de ministres separant del servei el delegat especial de Biscaia, ha dit que, com a conseqüència d'un expedient fallat per la Delegació de Biscaia i que vingué en alçada al tribunal governatiu, aquest observava algunes irregularitats que l'induirien a donar-ne compte al ministre, el qual entengué que havia de portar l'assumpte a la resolució dels seus companys de Gabinet.

PARTIDA DE JOU SORPRESA

Quan més animats es trobaven diversos amics, en una casa del Passeig de Ronda jugant als prohibits, s'han vist sorpresos per uns nous punts que havien acudit i que eren uns quants policies que anaven proveïts de pistoles, els quals han detingut tots els concurrents.

El pànic que s'ha produït entre els punts ha estat indescriptible, intentant fugir per un armari que amagava una porta falsa, però quin no seria la seva sorpresa quan de l'armari ha aparegut el senyor Fernandez Luna, acompanyat d'altres policies.

L'esmentat comissari s'ha fet càrrec de set punts i de l'amo de la casa que estava tallant.

GUARDIES DETINGUTS

Els guardies civils Teofil Roman Torres, Antoni Landeres Sernica, Josep Plaza González i Antoni Ponce Sabater, els tres primers d'uniforme i el darrer de paisà, entraren en un bar de cambres, establert al carrer

de la Pau, i després de consumir bon nombre de botelles es dedicaren a batejar amb cervesa a tots els que es trobaven a l'establiment, promovent un formidable escàndol.

Dues parelles de guardies de seguretat intentaren detenir els guardies civils.

Aquests es resistiren.

En virtut d'aquesta actitud s'avisà a l'antic edifici de Telegrafs, d'on acudiren un oficial de la guardia civil i un sergent, aconseguint detenir els guardies «juerguistes».

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 15, 12'30 matinalada

Despatx oficial de Guerra:

«L'Alt Comissari Interí de Tetuan estant, comunica a aquest ministeri ço que segueix:

A la zona occidental sense novetat.

A l'Oriental, a Der Mizien s'ha fet foc damunt l'enemic que realitzava obres al camp de Yebel-Uddia, fent-lo fugir, com també des de la posició de Tafersit.

Ha estat hostilitzada la posició de Azra, durant la nit.

EL CONSELL DE MINISTRES

El Consell de ministres ha acabat a les nou de la nit.

A des vuit ha abandonat el Consell el ministre de la Guerra, per a acudir a l'estació a acomiadar el general Weyler.

Del resultat del Consell s'ha facilitat la següent nota oficial:

«En virtut de la insistència amb que el general Martinez Anido reitera la seva dimissió de comandant general de Melilla, el Govern acorda admetre-la.

S'ha acabat l'estudi d'un Real decret sobre procediments conciliatoris, com a previs a les declaracions de vaga i atur.

El ministre de Gràcia i Justícia informà el Consell de diverses sol·licituds produïdes en relació al problema d'inquilinats, acordant-se que amb tots els antecedents redacti el ministre el projecte de resolució que procedeixi.

Foren despatxats diversos expedients de Finances sobre fixació de capital de societats estrangeres als efectes tributaris i altres del ministeri de la Guerra relatives a una comunitat de pena, llibertat condicional de 35 reclusos i concessió de medalles de sofriment per la pàtria.

Queda aprovat un Real decret del ministeri del Treball per a la immediata percepció d'un subsidi per a les dones obreres que donin a llium.

També fou aprovada la relació de subhastes de reparació de carreteres per a l'any 1923-24.

AMPLIACIÓ DEL CONSELL

«Amb el d'avui ha acabat la sèrie de Consells dedicats pel Govern als problemes del Marroc i econòmics.

Al primer se li dona una solució definitiva i el segon s'ajorna fins al propiement mes de setembre.

En el Consell d'aquesta nit s'ha fet la distribució del treball i el pla d'estiu.

Queden a Madrid els ministres de la Governació, Gràcia i Justícia, Treball, Guerra, Marina i Finances, i s'absenten el president del Consell i els ministres d'Estat, Foment i Instrucció pública.

Aquest ha anunciat — i així ho ha fet — que sortirà aquesta mateixa nit en el sud-expreß cap a Sant Sebastià.

El president sortirà demà a la matinalada, en automòbil, en direcció a Cestona.

El ministre d'Estat marxarà dissabte, de jornada, cap a Sant Sebastià.

El de Foment sortirà la setmana que ve cap a Zarauz, on passarà una curta temporada.

Seguidament s'ha acordat el pla de treball per al mes de setembre, ja reintegrats tots els ministres als seus llocs.

El primer de setembre tornarà el president, i aleshores s'iniciará una altra sèrie de Consells dedicats exclusivament a la qüestió econòmica, de conformitat a la petició que formula amb apremi el senyor Villanueva.

En aquests Consells, ajustant-se el Govern al programa de la Concentració liberal, s'introduiran grans economies en les despeses, es reorganitzaran els serveis i es procurarà que el ministre de Finances tingui una base efectiva per a la confecció del pressupost.

A més a més en aquests Consells serà estudiat la futura llei econòmica, a fi de presentar-la al parlament a primers de novembre.

El marqués d'Alhucemas ha donat compte al Consell de la dimissió del general Martinez Anido, lamentant-la.

S'ha convingut en no cercar-li substitut i en designar interinament el general Echagüe, avui general de brigada i que reglamentàriament ascendirà a general de divisió el vinent mes de setembre. Junt amb la publicació del Decret del seu ascens serà nomenat, aleshores, comandant general de Melilla, amb caràcter efectiu.

S'ha passat a estudiar després el plec dels subalterns de l'Estat, que precisament a aquella hora es trobaven en grans grups davant de la Presidència.

El senyor Villanueva s'ha mostrat irreductible, per entendre que l'Estat no podia amb la càrrega que suposa augmentar el sou a tants funcionaris.

En vista d'això s'ha acordat que sols el producte de totes les amortitzacions sense excepció s'apliquin a l'augment de sou dels subalterns, de la qual cosa resulta que quasi tots els que ara venien cobrant-lo hauran de deixar de cobrar-lo, perquè no s'han fet les amortitzacions.

Dos projectes de veritable importància s'han examinat després: el de lloguers i el d'auxilis a la maternitat.

El senyor López Muñoz ha portat al Consell la sol·licitud de l'Associació de lloguers i les reclamacions particulars que s'han formulat. Com que el seu estudi requeria bastant de temps, s'ha acordat que el propi ministre porti una ponència als Consells de setembre, ja que tenint vigència l'actual Decret fins el dia 31 de desembre, el termini per a la resolució no és aclaparador.

Es proposa el senyor López Muñoz passar uns dies a Hendaya, al costat de les seves notes, però el viatge no el realitzarà fins a la pròxima setmana, perquè abans desitja deixar ultimats i corregir el discurs que ha de llegir amb ocasió de l'obertura de Tribunals. A més es proposa laborar en el projecte sobre «foros» i en la reglamentació del notariat i dels registradors de la propietat.

De Guerra s'han aprovat alguns expedients sobre llibertat condicional i la concessió de la medalla militar a les tropes de regulars de la zona de Melilla.

EL GOVERN CIVIL DE SEVILLA

El plec existent entorn de la provisió del Govern civil de Sevilla entre el marqués d'Alhucemas i el senyor Alba, s'ha resolt, a la fi, a favor del candidat del cap del Govern.

Precisament la combinació de governadors ha estat detinguda fins que aquest assumpte es resolgués.

Al comprar
Tabletas
Bayer de

Aspirina

siense siempre en la caja
encarnada que lleva la inscripción
Fabricación especial para España.
El mejor remedio contra la gripe reumática,
artritis, dolores de cabeza y de muelas.

Fabricación especial para España

BAYER

**Lavabos
Banyeres
Bidets
Escalfadors
Dutxes
Waters**
etc.

PREUS REDUITS
JAUME SAURET
7 - Carrer Pelayo - 7

El senyor Alba ha cedit, i en conseqüència, en la pròxima llista que serà tramessa al Rei hi figurarà com a governador de Sevilla l'actual de Canàries, don Casimir de la Torre, persona molt afecte al marquès d'Alhucemas, amb el qual té antics vincles d'amistat.

SOBRE LA DIMISSIÓ DEL COMANDANT DE MELILLA

«La Epoca» comenta la dimissió del general Martínez Anido en aquests termes:

La dimissió presentada pel general Martínez Anido del seu càrrec de comandant general de Melilla ens sembla d'una veritable gravetat, pels seus antecedents, per la seva oportunitat i per la seva significació.

Revelen els antecedents la gran lleugeresa amb què ha procedit el Govern.

Un govern ha d'assessorar-se d'aquelles persones que el serveixin i després resoldre de conformitat o disconformitat amb l'assessorament, ja que mai podran desglossar-se moralment i jurídicament les facultats i responsabilitats. Ahí Però el que no hi ha dret a fer és a llançar el que el subordinat diu i el que el subordinat se li rebutja, i més si està exercint l'autoritat més delicada, la que requereix més altíssima força moral, la de portar els homes a la batalla.

No pot ser més importat el veure's privat dels serveis de Martínez Anido, militar valent, austere, intel·ligent, que té prestigi que sempre són necessaris en la col·laboració, però han de ser-ho molt més ara.

Es a, tercer comandant general de Melilla que consum la situació lliberal i en aqueixa forma no es fa exercir.

Però és més; en l'acte del general Martínez Anido hi va involucrat un altíssim disgust pel que suposa el viatge del general Weyler.

Es clar que nosaltres, que estem en el secret, sabem que el que cerca el Govern és cobrir-se en el problema o farsa de les responsabilitats dient que fa el que diu l'Estat Major, però les aparicions són unes altres: són que ell va una màxima competència que pugui decidir en 20 dies el que vo-

lia fer Martínez Anido en dos mesos.

POLÍTICA PORTUGUESA

Lisboa, 14. — La situació ministerial no ha canviat en la seva essència, puix sols s'han efectuat certes modificacions en els titulars d'algunes carteres. — Havas.

CAP A MELILLA

En l'express d'Andalusia ha marxat aquesta nit a Màlaga la comissió de l'Estat Major Central que presideix el general Weyler.

Va, a més, amb la citada comissió, el general Correa, cap de la Secció de Campanya.

A l'estació acudiren a acomiadar els comissionats l'Alt Comissari, el general Castro Girona, els sots-secretaris de Governació i Finances en representació dels ministres de llurs departaments, don Josep Millan Astray, el coronel Burguete, els generals Daban, Ardanaz, Suárez Inclán, Muñoz Cobos, governador militar, duc de Tetuan, molts caps i oficials i amics particulars del general Weyler.

Poc abans de marxar el tren, ha arribat a l'estació el ministre de la Guerra, general Aizpuru, el qual en acomiadar-se del general Weyler, li ha dit que era propòsit del Govern, acudir en ple a acomiadar-lo, però que no havia estat possible per trobar-se reunits en Consell, i per aquest motiu se l'havia comissionat a ell perquè en representació de tots els ministres l'acomiadés.

En pujar al tren el general Weyler, ha dit:

—Que tinguem bona sort.
—En arrancar el comboi s'han sentit alguns aplaudiments.

EN DEFENSA PROPIA

Bilbao. — Els periòdics publiquen una carta del delegat de Finances, don Lluís Martos, destituït del seu càrrec pel Consell de ministres del diumenge.

En la carta afirma que la causa de la seva destitució ha estat l'expedient d'apremi seguit contra la Societat Bilbaína de Navegació, la qual està en descobert amb el Tresor per una quantitat de 414.000 pessetes i en el

qual actua d'agent executiu un fill d'un funcionari de la Delegació, el qual fou recusat com immoral.

Adegeix que se li nega autorització per a anar a Madrid per a defensar-se, però que presentarà un escrit de descàrrec.

DE CEUTA

Ceuta. — Segons rumors que a Tetuan foren acollits com rindats, als voluntaris de Xauen hi ha una harca rebel.

Els generals Montero i Queipo de Llano, han sortit cap a Uad Lau, amb l'objecte de visitar la posició de Tilguisa.

Marxaren a les posicions avançades un tabor de regulars i el segon batalló del regiment de Ceuta.

MORT D'UN SENTINELLA

Pamplona. — Comuniquen d'Eslava que estant de sentinella al polvorí el soldat Vicens Martín, se li engegà el fusell matant-lo.

VAGA SOLUCIONADA

Cartagena. — Els mariners que estaven en vaga, han reprès els seus treballs després d'un conveni amb els patrons mitjançant el qual se'ls augmenta el jornal que abans gaudien. S'estudiaran i firmaran unes bases definitives per a evitar nous conflictes d'aquesta classe.

NOTES DONOSTIARRES

Sant Sebastià. — En les primeres hores de la matinalada d'avui, davant del número 46 del carrer d'Arbolea, discutien dos homes joves.

De repent un d'ells començà a cridar i a córrer desesperadament, al mateix temps que es desagnaba.

Conduït per alguns transeünts a la de socors es veié que presentava diverses ganyetades una d'elles en el quart espai intercostal i una altra a l'ull esquerre que se li havia buidat completament.

El ferit, malgrat la gravetat del seu estat, conservava el coneixement i no obstant es negà a donar el nom de l'agressor.

No portava al damunt cap document que acredités la seva personalitat.

Segons després s'esbrinà el ferit sembla que s'anomena Antoni Navarro (a) Negociant, carterista d'ofici. L'agressor és un altre carterista anomenat «El Belmonte».

Els motius del crim es creu que fou una disputa per repartiment d'una cartera que robaren.

El governador ha deixat ja completament organitzada la vigilància a les carreteres.

El comitè de Romanones passà el dia d'ahir a Sant Sebastià.

No feu cap manifestació de política. S'espera l'arribada del senyor Alcázar Zamora que tornà de Ginebra.

Alguns amics de l'exministre de la Guerra es proposen obsequiar-lo amb un banquet.

També se celebrarà un banquet als últims dies d'aquest mes dedicat al president del Consell don Melquíades Álvarez.

Fórmula patentada a Espanya

per a fer miralls. Tothom pot fabricar miralls i adobar a casa els tacats. No es necessiten aparells, experiència ni capital. Fabricueu miralls en hores perdudes i guanyareu diners. Tinc fórmules i procediments alemanys per a tota classe de preparats o indústries. Consulteu-me sobre el que disitgeu fabricar o preparar. Demaneu Catàleg gratuït.

Antoni Formoso Permy
Inventor

Santa Catalina, 12. — La Corunya

DE SANTANDER

Santander. — Els infants don Joan i don Gonçal passejaren per la platja; Donya Beatriz i donya Cristina passejaren per la població.

S.S. M.M. no sortiren del palau en tot el matí.

El rei despatxà amb el seu secretari particular.

S'espera l'arribada del duc d'Alba qui ve de Rotterdam, a bord del transatlàntic Toledo.

Organitzat pel rei se celebrà aquesta nit un banquet de gala a honor dels jugadors de polo que han pres part en els partits aquí celebrats.

CONDEMNNA

Tenerife. — Continua celebrant-se la vista de la causa del crim de Barlovento, contra Josep Martínez, autor de la mort de dos pastors.

El fet ocorregué en les muntanyes de Morada.

El fiscal qualifica el fet de doble assassinat.

El defensor nega en absolut que el seu patrocinat sia l'autor de la mort dels dos pastors.

A causa de la mort d'un jurat se suspengué aquest matí la vista per a ésser représ a la tarda.

El jurat dictà varedicte de culpabilitat condemnant al processat a dues penes de mort.

MORO NOTABLE

Màlaga. — Procedent de Melilla i de pas cap a Madrid, ha arribat a aquest port Sidi Mohamed Archons, moro notable al qual acompanya el comandant de la mateixa senyor Paso.

Segons aquest manifestà, el seu viatge obbeeix a motius particulars.

AGRESSIÓ

Múrcia. — Comuniquen de Cieja que el regidor socialista don Josep Fajals, fou agredit pel metge don Josep Templado.

El regidor resultà amb lleugeres contusions.

Els mobils de l'agressió són, segons diu les llistes polítiques de la població.

SINDICAT

Cádiz. — Al teatre Comico celebraren una reunió els empleats de Banca i Borsa per a constituir-se en Sindicat.

Fou elegida Junta directiva.

FOC

Bilbao. — Des d'ahir està cremant la muntanya Aleya, cremant-se gran quantitat d'arbres.

Es diu que l'incendi ha estat intencionat.

GRATITUD

València. — El fill del pintor Sorolla visità a l'alcalde d'aquesta ciutat per a ferli manifestacions d'agraïment per les proves d'afecte rebudes del poble valencià amb motiu de l'enterrament del seu pare.

DENUNCIA DEL TRACTAT

AMB FRANÇA

Madrid, 15, 2 matinalada. L'assumpte més important que ha tractat el Consell de ministres és el que ha plantejat el ministre d'Estat.

Ha donat compte el senyor Alba de les relacions comercials amb França, dient que quan es trobava gestionant amb l'ambaixador francès que el Govern de França no augmentés els coeficients per als vins espanyols, sense que prèviament s'atorguessin altres compensacions, rebé la notícia que el gabinet de París, sense tenir en compte les reclamacions formulades, havia adoptat l'acord d'augmentar els coeficients dels vins.

El Consell de ministres d'aquesta tarda sabem que ha acordat que tan aviat com li sigui comunicat l'acord del Govern francès sigui denunciat el tractat comercial franco-espanyol.

ACCIDENTS AUTOMOBILISTES

A la carretera de Toledo ha bolcat aquesta nit un camió militar, en el qual anaven un caporal i quatre soldats.

El caporal ha resultat greument ferit i els soldats lleus.

Sant Sebastià. — A la carretera de Pasajes ha topat un tramvia amb un autòmnibus del servei de Rente-ria.

El xoc ha estat molt fort. L'autòmnibus ha donat dues voltes de campana.

Han resultat un mort i alguns ferits.

El mort no ha estat identificat.

El conductor de l'autòmnibus està greument ferit.

INCENDI

Cartagena. — Ahir a la nit es declarà un violent incendi a la fàbrica de desplaçació de la societat de Penarroya.

Les pèrdues es calculen en més de 40.000 ptes.

EL «MARQUES DE LA VICTORIA»

Ferrol. — Procedent de Santander ha arribat el canóher «Marques de la Victoria», que conduïx l'almirall don Ignasi Pintado, que anà a complimentar els Reis.

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA

13 15 AGOST 1923

LA FAMÍLIA DELS GARRIGUES

PER

J. Pin i Soler

era tan intens que el fum es tallava i el soroll semblava eixir de gàbia de llops. Una de les taules on més es criticava era la del secretari i altres caps de colla, que no hi havia medi de fer parlar l'un en acabat de l'altre.

Tots cridaven alhora, acompanyant llurs discursos de cops de puny a la taula, de grans bufades de fum i de glopades de beguda.

—Jo — deia l'un — n'estic fins aquí, de l'hereuet.

—Jo, si no fos...

—Perquè deuen algun favor a son pare — insinuà irònic el secretari.

—Favors? Vaia un favor!... l'any passat...

—Bé, bé, no volem saber-ho...

Tots ho sabien!

—Es que qualsevolga creuria que

m'ha fet un fill canonge, l'hereu Garriga...

—Deixa-ho córrer, home — digué el Manel — Lo millor fora, si no esteu contents de l'hereuet, donar-li a entendre amb unes quantes llatínades.

—O dir-li'n a la cara.

—Amb lo seu gení?

—Que us fa por, Manel? — saltà un que li deien Nano.

—Pona em fa i no por — respongué aquest per a fer riure.

—Que us sembla; si no ens fiquéssim més los «kempis»? (1).

—Res lo faria cremar tant — respongueren varis.

—Lo Nano té raó — cridaren tots...

—Començarem per despreciar lo seu present.

—Si ha pagat los «kempis» — afegí el secretari — és perquè, si de cas, vull dir, vamos, que si s'arma Milícia lo votéssim oficial.

—Lo que és jo no el votaré.

—Ni jo.

—Ni jo.

—Si votéssim lo Pubill?

—Voleu dir, secretari?

—Per mi no m'aplatxa — digué el taverner.

—Per què?

—Es massa madur, i fins quasi carlí.

—Carlísta lo Pubill? No digueu disparats, home. Son pare era amic del Pep Morcaire de Reus que fou aforcat per Carles d'Espanya...

—Històries velles! Lo que jo dic és que lo Pubill és masover ric i madur.

—Si amb això vas, tots los rics ho són, de madurs.

(1) Una mena de gorra militar, la creïa dels francesos.

—Tots no — insinuà lo sol partidari que semblés quedar a l'hereuet...

—Lo noi Garriga és ric i més lliberal que l'Avi. (1)

—Escolta — replicà el secretari — l'hereuet no és ric, és fill de ric i no és tot u. Quan ell siga amo serà més «disputa» que el Cabrera. No el coneixeu gaire.

—Nada, nada — cridaven uns i altres — fora l'hereuet i «viva»... qui, nois?

—Qualsevolga — respongué el secretari, abandonant lo candidat que abans proposava, sols per conduir-lo on volia... —I el Manel?

—Lo taverner?

Aquest s'havia escorregut...

—Es home de bé i dona els «cigalons» (2) ben plens... «viva el Manel»

Pocs respongueren, i si bé era dubtós que mal lo Manel fos cap de colla, era patent que l'hereuet ja no n'era. Lo secretari cridà el Manel, que es feia l'arronser per allà a la cuina.

Lo Manel pxi i l'anissat, la mistela, lo vi blanc rajaren a dojo.

Tot era beure, cridar, brindar i riure, fins que un dels concurrents entonà el cant a la moda i espenyent-se eixiren al carrer bramant aquells versos — o lo que siguin — inventats per a celebrar la glòria dels herois de Vicálvaro:

As-par-tero ha de venir
As-par-tero ha de mandar
As-par-tero ha de puner
l'Aspasia en llibertat

(1) Nom amistós que els progressistes donaven al general Repanero.

(2) Copeets d'augurament.

La tonada era fàcil i molts la seguien.

Un altre emprégué la de:

Si la Reina de España muriese
Carlos quinto quisiera reinar
Corrierian arroyos de sangre, etc.

però el cant era revés i tornaren al més popular i apelagós:

As-par-tero ha de venir

Anant-se'n per allà on cada u tenia feina.

Estudiants

En una altra atmòsfera més serena, lluny dels crits, de la fortor de les begudes i dels bafos de tabaco, en un bosquet de pins s'estaven assentats, quasi ajeputs, los dos amics novament arribats a la Masia.

Ni l'un ni l'altre parlaven.

Al veure'ls, es podia creure que dormien.

Lo temps era tan hermós, la calor de la migdiada havia sigut tan forta i la fresca sota els pins embalsamadors tan salagüera, que res hauria tingut d'estrany que aduix sense intenció de dormir, la conversa cessant, los sentits s'haguessin deixat guanyar per lo delitós de la situació.

Probablement fou lo que succeí, puix los dos estudiants tenien, l'un encara entre mans i l'altre prop d'ell, per terra, un llibre que sens dubte llegien quan l'ensopiment los vingué.

Lo Jaume dormia, per dir-ho així, despert.

A cada brogit de branca, a cada xic xic de cigala que sonava massa aprop,

mudava de posició, com si el sotoll l'incomodés.

Lo Narcís havia acabat per endormir-se del tot.

Poc a poc un ventjol s'aixecà i els pins s'agitaren més de pressa.

Lo brogit del brancom fou més intens i el Jaume es desvetllà... Obri els ulls, velé prop d'ell a son company que dormia i s'aixecà amb precaució per a no despertar-lo.

Encara no estava ben espolsat de les agulles de pi que dels vestits se sacudia, quan reparà que el Narcís el contemplava amb ulls endormiscats.

—Bona dormida — li digué el Jaume.

—No, no dormia; estava llegint.

—Vols dir? Massa que he vist quan lo llibre t'ha caigut de les mans. Jo també he volgut dormir, però no he pogut encetar lo son per mor de tres o quatre cigaletes amb llur xic...

Després de les cigales un ramat de mosques; per fi m'adormia quasi, quan un mosquit indiscret ha volgut penetrar dintre el meu nas, encabat una formiga dintre l'orella, un escarabat al clatell... Oh delícies campestres! Però, bah!

«Surgamus: solet esse gravis cantantibus umbra».

—Fins de Virgili et quelxest — digué el Narcís, rient del posat tràgic amb què el Jaume li contava ses desventures...

Tota aquesta ferum de bestioles t'haurà pres per una muntanya. Lo mosquit s'ha cregut que et ten nas era una balma, la formiga ha pensat que l'orella era un pou.

—Sens dubte, i com no vull servir d'estudi a formigues, ni a escarabats, i com per altra part llur vida i costums me són indiferents, però

NOTICIES DE L'ESTRANGER

De París estant

Casal Català de París. — Conferència del Dr. Leandre Cervera sobre internacionalització del Nacionalisme Català

Al Casal Català de París ha donat el doctor Cervera una conferència sobre la Internacionalització del Nacionalisme Català. Després de fer el discurs d'Alfons Trias la presentació del conferenciant, comença el doctor Cervera fent remarcar la diferència entre Acció Catalana i Acció Francesa, entre el Nacionalisme Català i els dits nacionalismes «junker», de «camelot du roi», i «mussolinista».

Fixa l'orientació de les agrupacions de catalans a l'estranger dient que aquestes han de mantenir-se sempre en contacte amb Catalunya i vibrar a l'unio de les seves floracions patriòtiques però sense allistar-se col·lectivament a cap partit polític militant ni menys combatre llur actualitat.

Les directives dels Centres Catalans a l'estranger han de servir d'unió entre la pàtria i els seus fills exiliats i ésser els propagadors de totes les manifestacions de la vitalitat catalana.

El Casal Català de París, digué, ha meregut el bé de la pàtria per la publicació recent del llibre de Pere Co-

rominas traduït a la llengua francesa; el Centre de Mendoza i Resorgiment de Buenos Aires per la creació d'una secció Catalana a la Biblioteca Nacional del dit país; el Centre Català de Nova York per haver regalat subscripcions de la Biblioteca Bernat Metge a totes les Biblioteques públiques de les capitals nord-americanes; els catalans de Cuba publiquen una història de Catalunya que es repartirà gratuïtament als ciutadans de l'illa.

Si de vegades l'obra és estèril, la falta es deu, no a un defecte de raça, sinó a la falta de direcció de part de Catalunya. Parla de la tasca feta darrerament mercès a l'amic Estelrich, director d'Expansió Catalana i traça el pla del que hauria d'ésser i esperem que serà el Casal Català de París.

Resumí el senyor Francesc Dalmau proclamant que els catalans de París, venent tots els obstacles, continuaran treballant sempre en pro dels ideals de Catalunya.

Funeral del cardenal Richelmy

Torí, 14. — Els funerals de l'arquebisbe d'aquesta ciutat, cardenal Richelmy, han constituït una manifestació de dol.

Per acord del Govern l'Estat ha pagat totes les despeses de la cerimònia, a la qual han assistit alguns prínceps de la família reial, les autoritats i una gran gentada. — Havas.

Els boscos cremen a Aquisgran

Brusselles, 14. — Telegrafien d'Aquisgran anunciant haver-se declarat un violent incendi de boscos en aquelles immediacions, el qual envai en poc temps cinquanta hectàrees.

L'incendi fou presenciat per nombrosos guarda-boscos alemanys, els quals res feren per a combatre'l, creient que es tracta d'un acte de sabotatge. — Havas.

Catàstrofe minera als Estats Units

Kemmerer (Estat de Wyoming, EE. UU.), 15. — A una mina situada pels encontorns d'aquest poble, s'ha produït una explosió, a conseqüència de la qual ha sobrevingut una ensolada de terres, quedant soterrats entre la runa uns dos cents miners. — Havas.

Kemmerer (Wyoming), 15. — Han estat extrets amb vida vint-i-nou miners d'entre la runa produïda per l'explosió d'ahir.

Els que es dediquen a treballs de salvament han pogut comptar fins ara setanta miners morts. — Havas.

Nou creuer francès

Brest, 15. — Ha estat botat a l'aigua el creuer «Duguay-Trouin», amb tota felicitat. — Havas.

Solució de la vaga del moll de Londres

Londres, 15. — Dos mil obrers descarregadors del moll han reprès el treball. — Havas.

De Vallparadís estant

El «Partido Cívico Femenino», de Xile, ha solemnitzat el seu primer aniversari.

Verament encoratjador és l'esforç de les dames que, mitjançant la ploma o la paraula, lluiten per aconseguir els drets civils i polítics del nostre sexe. Tenen la revista «Acción Femenina», que veu la llum a Santiago, i en la qual escriuen distingides intel·lectuals de tot el país i moltes estrangeres. Són articles asenyats que vessen entusiasme i fe en el triomf de llurs justes aspiracions.

La causa feminista va conquerint simpaties i ajuda dels membres del Congrés i del Senat. L'any 1920 el diputat En Lluís Undurraga, demanava el reconeixement dels drets civils de la dona. Ara Maxim Soto Hall, delegat de Guatemala a la V. Conferència Pan Americana de la Pau, presentà a l'Assemblea una moció demanant els drets civils i els polítics per a les dones de tota l'Amèrica. No va ésser aprovada la moció, però, ha obert solc en el camp on s'atrinxeren els governants que es neguen a concedir-ho.

Les gentils lluitadores s'obstinaren a fer esborrar del Codi Penal xilè, l'article 10, el qual eximeix de culpabilitat l'home qui mata sa muller havent-la sorprès en delictes d'adulteri. Al·leguen, les dames del «Partido Cívico», que l'home no es amo de la vida de sa muller, i que la mateixa culpabilitat enclou per a la dona com per a l'home l'adulteri. I tenen plena raó!

També demanen que es posi el divorci amb dissolució de vincle quan la mala conducta d'un dels esposos ho justifica.

Ja han aconseguit que la dona casada pugui manejar-se ella mateixa la seva hisenda o cabala, cosa que fins ara no era ja que els marits, pel sol fet d'ésser-ho, representaren llurs mullers sense permís d'elles i

administraren a llur albir els cabals de la dona.

Els marits d'obreres tenien dret d'anar a les fàbriques o tallers a cobrir el guany setmanal de llurs esposes, esdevinent mantes vegades que havien treballat amb greu esforç perquè el marit es jugués o gastés en el bordell, el dissabte, ço que era pa per als fills. El «Partido Cívico» aconseguí modificar aquesta ruïnosa llei, i avui la dona que treballa és mestressa de ço que ha guanyat amb el seu esforç durant la setmana.

Ha mort a Vallparadís En Joaquim G. Barella, arquitecte català de molta anomenada pels artístics i bells edificis que havia construït a Xile.

Era degà de la colònia catalana i president honorari del «Centre», fent més de cinquanta anys que vivia a Xile, honorant els nostres amb el prestigi de son talent i dots personals.

La Unió de Barcelona al Pacífic s'ha inaugurat amb el «Lleó XIII», que no portà a Vallparadís sinó 24 passatgers — alguns de coberta i altres de càmera — i escassa càrrega.

Ara s'espera el «Manuel Arnós», que, per ésser vaixell nou i de superior tonellatge, hom creu que durà passatge complet i molta càrrega. El preu d'una primera és de 1.900 pesos xilens al canvi actual.

CARLOTA GUTERAS

28 juny 1923.

Rússia signa el conveni dels estrets

Roma, 15. — El cap de la delegació russa senyor Jordanski ha firmat el conveni relatiu als estrets que fou concertat a Lausana. — Havas.

L'arancel espanyol

Londres, 14. — El Govern britànic ha acceptat els drets específics introduïts en l'arancel espanyol en substitució dels drets «ad valorem», que han estat suprimits. — Havas.

L'accident de Saint Sauveur

Tarbes, 14. — Les víctimes de l'accident de l'autocar, esdevingut als voltants de Saint-Sauveur, són pel·lgrims holandesos, els quals es dirigien a Lourdes. — Havas.

Armes confiscades a Trieste

Trieste, 14. — Les autoritats italianes han embargat el carregament del vapor «Vulcan», consistent en un milió de fusells, tres mil ametralladores i quatre bateries de muntanya.

Aquest material procedia de la liquidació dels stocks italians sobrant de la guerra i havien estat comprats amb destinació a Iugoslàvia. — Havas.

Els esports

ATLETIQUES

Havem rebut la següent lletra oberta al senyor Redactor deportiu de LA VEU DE CATALUNYA:

«Distingit senyor: Amb la deguda consideració i respecte que vostè ens mereix, li preguem molt encarecidament es faci ressò de la nostra més viva protesta per la forma en que ha procedit la Federació Catalana d'Atletisme en classificar els diferents clubs concorrents en els campionats de Catalunya de esports atlètics darrerament celebrats.

La Federació Catalana d'Atletisme, apartant-se d'un costum establert, basamentada amb la lògica i la raó, acaba de fallar una classificació en extrem inadmissible ja que ella ens perjudica d'una manera gran, sense cap causa ni motiu justificat. Efectivament el dit organisme, contràriament a la forma en que s'ha vingut procedint en tot el món, ha prescindit de la qualificació dels atletes que actuaren com a independents, comptant-los els punts que en la seva classificació obtingueren. Aquest és el primer cas que es dona i no podem menys que atribuir-lo a miras determinades que únicament ens causen un perjudici a nosaltres.

En totes les competicions atlètiques, (concursos), als atletes classificats en primer, segon i tercer lloc, se'ls dona un nombre determinat de punts en harmonia al lloc per ells ocupat; si com ha succeït en aquests campionats, alguns dels atletes classificats en els dits tres primers llocs, són independents, els punts per ells obtinguts passen en possessió del classificat en lloc interior, puix que per la raó d'ésser independents, mai poden sumar punts per una classificació reservada, únicament, als clubs.

Contràriament a aquesta lògica, la Federació ha procedit tot el contrari i ha comptat els punts als independents. La decisió de la Federació no pot ésser més inadmissible per tots, no pertany a cap club o ve perquè no pertany a cap club o ve perquè no té la llicència a noni del que pertany. Doncs, bé: aquests atletes, els citats en segon lloc, no han pogut de-

fensar llur Club, però en canvi, de la manera que ha procedit la Federació, l'ha perjudicat i això és el que ens ha mogut a portar aquesta protesta a la publicitat.

Si els atletes independents no pertanyen a cap Club, per quina raó se'ls n'ha de comptar els punts que obtinguin si ells solament serveixen per a obtenir un premi al Club?

Si un atleta ha de córrer independentment per no tenir la llicència del Club al qual pertany i per tant no pot ajudar al seu Club, per quina raó l'ha de perjudicar?

Tot això no és més que un contrasentit i una manera de procedir contrària a tot Reglament.

Perdoni, senyor, i rebí la nostra gratitud més sincera per l'atenció dis-

pensada a la nostra justa protesta. Afectuosament el saluden aquestes seues afectíssims S. S. — Per la Secció d'Atletisme del Futbol Club Barcelona, el secretari Rosend Calvet.

Els Pomells de Joventut

PROJECTE DE FEDERACIÓ

Nota preuada: «Els que subscriuen, oït el parer de nombrosos pomellistes, directors i consellers dels Pomells de la comarca de l'Empordà, han resolt celebrar el dia 8 del vinent setembre diada de la Nativitat de la Mare de Déu, un aplec de Pomells de Joventut de tot l'Empordà, a l'ermita de Sant Sebastià, de Palafrugell, per tal de constituir la Federació dels Pomells de Joventut Empordanesos, des-

tinada a influir amb especial eficàcia en el desenvolupament patriòtic.

Els punts que creiem que han de discutir-se en el dit aplec, són els següents:

- Primer. — Reglament de la Federació.
- Segon. — Conveniència que la Federació organitzi anualment en una població de dintre la comarca, un congrés de Pomells sota el programa general d'Ofici litúrgic, sessions de treball, Jocs Florals, excursions, etcètera.
- Tercer. — Fundació d'una secció especial, dins la Federació, encarregada de catalogar i proporcionar obres dramàtiques, lliques, etc., de cert relleu, junt amb el vestuari i decorat corresponent, a les agrupacions associades que ho demanin.
- Quart. — Mitjà d'influir al jovent pomellista en la premsa periòdica emuladora de l'esperit patriòtic.
- Quint. — Mitjans per a obligar a tot pomellista a escriure i llegir correctament el català.
- Sisè. — Vida econòmica de la Federació.
- Setè. — Designació de la població on es

celebri aviat el primer Congrés de la Federació.

Unitat. — Nomenament de les primeres juntes, tant de la Federació en general com de les Seccions dramàtica i organitzadora del primer Congrés.

Per Déu i per la Pàtria demanem als pomellistes empordanesos l'assistència a l'aplec de Sant Sebastià, i si res més no, llur parer i adhesió a la Federació en projecte. L'organisme que intentem crear serà una obra grandiosa, si en ella posa llurs esforços el digne i il·lustrat jovent pomellista de la nostra comarca.

Pels Pomells de Palafrugell. — Reverend J. Clos, vicari, i Enlli Cusi, prevere; consellers: Antolí Terrats, president del Pomell «Palau de Prats»; Sofia Taulé, presidenta del Pomell «Damiselles del Baix Empordà».

Pels Pomells de Joventut de Sant Felip de Guíxols. — Reverend Santis Borda, Josep Perelló i J. Feixas, vicaris, consellers.

Pels P. de J. de Bagur. — Reverend Salvador Riera, prevere, conseller.

Pels P. de J. de Torroella de Montgrí. — Reverend P. Viver, director; Alfons Busquets, president del Pomell de Joventut «Sant Genís»; Trinitat Riera, presidenta del Pomell de Joventut «Gemma».

Se celebrà un gran Aplec pomellista a les viles de Moya i Castellterçol el dia 19 del corrent, sota el següent programa:

A Moya. — A les set del matí, missa de Comunió (Als respectius pobles).

A dos quarts de deu, arribada del fundador dels P. de J. (al Poble Nou). Li donaran la benvinguda els presidents dels Pomells moyanesos «Sant Pons de Planella» i «Perla de la Tosca». Cantant l'Himne de la Joventut es dirigiran en comitiva a la parròquia, on tots els pomellistes cantaran una solemne missa.

Benedicció de la bandera dels Pomells de Moya. L'apadrinaran el nen Francesc Abús del P. de J. «Sant Pons de Planella» i la damisella Montserrat Tusell, presidenta del P. de J. «Flors d'Ametllers».

En sortir d'Ofici, gran recepció a la Casa de la Vila. Després de les autoritats assistents, farà un parlament la senyoreta padrina.

A les dotze, visita a la casa pairal del gran patriarca català En Rafael Casanova.

Visita oficial a la Tòmbola a benefici del Pavelló per nens malalts de l'Hospital de Sant Pau.

A Castellterçol. — A la una de la tarda, sortida cap a Castellterçol, on (a l'Hotel Prudenci) tindrà lloc l'aplec de germanor.

A les quatre, gran vetllada patriòtica al camp d'esports del C. D. Castellterçol.

Discursos, poesies, cançons, quadros dramàtics a càrrec dels Pomells «Aires de Muntanya», pels P. de J. de Moya, i pel «Flors d'Ametllers» de Barcelona.

Parlament final d'En Josep M. Folch i Torres. Presentació de la bandera als concorrents, mentre es cantava l'Himne de la Joventut. Comiat.

EN SALVADOR VEHILS I MAURA

HA MORT A L'EDAT DE 77 ANYS

(A. G. S.)

Els qui el ploreu: esposa donya Josepa Vidal, fills Camila, Fausti i Florenci, fill polític Joaquim Fradera, germans, néts, cosins, parents, la casa Josepa Vidal d'aquesta i F. Vehils Vidal de Barcelona, fan sabedors de pèrdua tan dolorosa els amics i coneguts. pregant-los, ensems, que el tinguin present en llurs oracions i assisteixin a l'enterrament demà, dijous, dia 16, a les onze del matí, per acompanyar el cadàver des de la casa mortuòria (Prat de la Riba, 73) a sa darrera estada.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Badalona, 15 d'agost de 1923

Es requereix indispensable que les notes que ens siguin tramessos per a la publicació vinguin redactades en català i amb concisió periodística.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dimecres, 15 d'agost de 1923

L'administració de justícia

FONAMENT essencial i insubstituïble d'una democràcia ben organitzada, i àdhuc de tota societat civil, és la independència i l'honestetat del que als pobles capdavaners de la civilització anomenen el poder judicial i els castellans, una mica epigramàtica, en diuen *la administració de justícia*.

Amb tot el que han dit els diaris i els polítics castellans de l'administració de justícia a Espanya, només durant els darrers vint-i-cinc anys, podria escriure qualsevol curiós una *antologia* molt edificant. I aquest concepte que els castellans del segle XX tenen de llur administració de justícia enllacaria admirablement amb tota una secular tradició política i literària.

Si això pensen els castellans de llur administració de justícia, què pensarem els catalans? La patim igualment, amb el desavantatge que no és pas nostra.

Suara mateix, la madrilenya *Revista de los Tribunales* ha comentat el que passa a Barcelona i ha dit que, si persisteix el sistema actual, *se comprenderá en Cataluña el fracaso del Estado, engendrador de anhelos separatistas*.

Aquest sistema funestísim ha ocasionat el fet vergonyós que la Societat de les Nacions cridi l'atenció de les autoritats de Barcelona envers la impunitat amb què és exercida la tracta de blanques, citant, amb dades precises, casos concrets que la policia hauria hagut d'impedir i els tribunals de castigar.

I mentre gaudeixen d'aquesta impunitat els tractants de blanques i els pistolers han estat sovint alliberats sense fiances o amb fiances irrisòries, són empresonats, sense aplicar-los la llei de la condemna condicional ni cap altre benefici, catalanistes com l'Emili Store ahir i avui En Joaquim Delclòs, i tants d'altres, que, als ulls dels patriotes, no han comès cap delictes.

A un país on un hom pot dir de l'administració de justícia les coses que en diu la *Revista de los Tribunales* i un governador pot fer el comentari a la nova llei sobre tinença d'armes donant instruccions en una nota oficiosa per a evitar que la seva vigència contribueixi a la impunitat dels malfactors, són possibles totes les coses que a qualsevol altre poble ben organitzat semblarien increïbles.

I és en nom d'aquest desgavell i d'aquesta ineptitud de l'Estat en les seves funcions rudimentàries de policia i justícia que constantment s'infereixen greuges al dret català i es neguen al nostre poble els instruments polítics del seu govern propi!

Després els polítics madrilenys fan veure que es sorprenen de les coses que passen a Catalunya. Si l'actitud del nostre poble davant aquest espectacle ultrapassa els límits de l'equanimitat i de la paciència!

L'Onze de setembre d'enguany

La Comissió Executiva ens fa avinent que les cintes que acompanyaven les ofrenes que l'any passat es disposaren al peu del monument a En Rafel Casanova, estan guardades a l'estatge de la Comissió Organitzadora, Rambla de Santa Mònica, 25.

Les corporacions municipals, entitats i particulars que enguany desitgin novament dedicar l'acostumada ofrena — un ram, corona o branca — als màrtirs de 1714, poden passar per aquell estatge tots els dies feiners, de nou a una i de tres a set, durant el dia, i de nou a onze del vespre, on els seran retornades les llaçades, mitjançant el lliurament d'una tarja acreditativa amb signatura o segell, acreditativa amb signatura o segell, titats.

Per a evitar les presses de darrera hora, es recomana de recollir les dites llaçades el més aviat possible, ja que després les tasques preparatòries de la Diada s'intensifiquen, fent molt difícil l'atendre tots els seus aspectes amb la cura que mereixen.

Els Jocs Florals de Catalunya Literària

El vinent diumenge, dia 19, tindrà lloc a la Sala Mozart aquesta festa de la poesia que promet ésser coronada amb una màxima esplendidesa.

Ha obtingut la flor natural el jove poeta En Joan Povill Adserà, el qual ha escollit per Reina de la Festa la formosa damisella Na Mercè Trias Casas.

Es diu que hi han premiades primeres firmes, tals com En Manuel Folch i Torres (Mestre en Gai saber), Jaume Novelles

de Molins, Joaquim Ayné Rabell, Josep Granger, Felip Graugés i Campodon, Lluís Tintorer i Mercader, Josep Puigades Truch, Ramon Torres i Rossell i altres.

El diputat de la Mancomunitat En Lluís Nicolau d'Oliver, farà probablement el discurs presidencial i el parlament de comiat anirà a càrrec del poeta N'Antoni Ollé i Bertran.

La festa començarà a les quatre en punt de la tarda.

Poden sol·licitar-se invitacions a Catalunya Literària, Cotons, 6, entresol; Casa Esteve Riera, pastisser, Rambla del Centre; Forn de Sant Jaume, Passeig de Gràcia; Forn del Cisne, Carrer de Pelayó, i Casa Pere Giler, Pla de la Boqueria. I a les Galeries Aredas (carrer de les Corts, al costat de l'Hotel Ritz) on estaran exposats alguns dels premis artístics que s'han concedit en l'esmentat Certamen.

Cultura

El president de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana ha tingut la satisfacció de rebre la visita del doctor Joan Miquel Portuondo, eminent metge cubà i fill d'un gran patriota, el qual ha portat una germanívola salutació dels companys de Santiago de Cuba.

La conversa s'estingia amb el dit senyor demostrant com el nostre problema ja comença a ésser comprès en terres americanes.

En el darrer Consell Directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana es va donar compte que les Comissions Delegades d'Iquique i Santiago de Cuba han nomenat els senyors Joan Roca i Josep Rovira i Rovira per als càrrecs de consellers adjunts, atenent-se a ço que disposen els Estatuts, acordant-se la ratificació i la satisfacció que sentia en admetre com a col·laboradors tan dignes patriotes.

Les Idees i les Imatges

UN DOCUMENT DE SANA LITERATURA SOCIAL

De bon grat o per força no hi ha ningú que pugui desinteressar-se dels problemes morals i econòmics que integren ço que hom en diu, avui en dia, la qüestió social.

Tot, directament o indirectament, s'hi relaciona, tot s'hi empelta, tot s'hi condiciona.

Amb els munts enormes de paper imprès — llibres, diaris i revistes de tota mena i color — que en aquests temps darrers s'han escrit sobre aquest tema candent, hom podria, gosaríem dir, *empaperar-ne* per complet el nostre planeta.

Atiant les envagues, distimulades sota un leste d'ideal superior, dels uns, o excitant l'egoisme dels altres, sota la teorització dels principis sagrats — per a parlar amb Auguste Comte — de l'ordre pur, el més gran nombre dels testimonis impresos alludits han agreujat, considerablement, el problema, fent cada dia, més pregon, més irritable, més inhumà el malentès.

Quan, entre aquests escrits socials, en surt algun d'un to noble i d'una palesa bona intenció pràctica, cal assenyalar-lo a l'atenció i a la meditació generals.

Aquest és el cas del fascicle del nostre Anònim untanyolà: «Comentaris sobre la Comissió Mixta del Treball en el Comerç de Barcelona» (1), en el qual el senyor catalanesc, el sentiment cristià i la simpàtica elegància de l'autor es fonen en un conjunt escatent i oportunitat.

JOSEP MARIA JUNOY

(1) Llibreria Subirana. — Portaferrissa, 14. Barcelona. 1923.

Breviari crític

ANDRÉ CHÉNIER:

«IDIL·LIS I ELEGIES»

Trad. de Joan Arús

La col·lecció de lírics mundials que publica la «Revista», s'ha enriquit amb aquesta traducció de les poesies de Chénier, feta magistralment pel delicat poeta En Joan Arús.

Sia benvingut André Chénier entre nosaltres! És un poeta que, com fa remarcar En Gabriel Alomar en el breu i substancial prefaci de la traducció, està col·locat entre dos mons de l'esperit, al bell mig d'una fase de transició de la història de la cultura, conciliant i harmonitzant els dos corrents, classicista i romàntic, que al voltant de la seva figura toparen amb violència.

Jo, personalment, tinc una preferència decidida per aquestes personalitats que tenen l'alt secret d'agermanar en una harmonia superior corrents que la generalitat té com a contradictoris i irreductibles. En la topada del moment neo-classicisme i del naixent romanticisme, el món veïé aixecar-se per damunt de la lluita general de clàssics i romàntics algunes figures excepcionals de poetes, en els quals s'abraçaren i convinsqueren els dos mons en pugna. Chénier no està sol. En una o altra forma, aquesta abraçada fou aconseguida en l'obra de Keats a Anglaterra, de Hölderlin a Alemanya, d'Hugo Foscolo a Itàlia i de Cabanyes a Catalunya. No creiem que mereixi el qualificatiu de paradoxal, que li aplica N'Alomar, l'afirmació que el romanticisme de Chénier neix de la pura i de l'autenticitat del seu sentit clàssic. Això podrà resultar una paradoxa per al vulgus; però no mal per al qui tingui idees clares sobre els orígens del romanticisme. Jo he parlat diverses vegades sobre aquest tema i em plau repetir aquí que el romanticisme en els seus orígens fou un moviment de retorn al món clàssic i a Grècia. De tots els poetes més amunt esmentats, Chénier fou potser el qui tingué més mèrit en aquest intent de retorn, car damunt la literatura francesa pesava com a llosa de plom la falsa interpretació donada pels neo-classicistes a l'antiguitat greco-romana. Chénier sembla haver trobat el secret, no de l'art precisament, sinó de la mateixa vida hel·lènica, i viu com submergit beatíficament en el paganisme rediviu del món clàssic. Això el distingí profundament de Hölderlin, el qual sent trágicament la distància, esplèndida que separa la vida moderna de l'ideal de la vida hel·lènica, i prova

Butlletí internacional

15 d'agost de 1923

EL PROGRAMA DE STRESEMANN

El nou canceller alemany, Gustau Stresemann, ha comparegut davant el Parlament germànic i ha pronunciat un discurs molt notable exposant el seu programa de govern.

Amb una lleialtat política molt escaient ha elogiat la tasca realitzada pel seu antecessor, el Dr. Cuno. Referint-se a la situació interior, ha condemnat enèrgicament les violències comeses pels comunistes i ha promès defensar la Constitució contra els atacs dels seus enemics. Stresemann procurarà governar amb el concurs de tots els partits alemanys que tenen representació al seu gabinet, i defensarà, doncs, la República contra les escomeses eventuais de la reacció imperialista o de la revolució comunista.

Quant a la política exterior, Stresemann, entre els aplaudiments de gairebé tots els sectors del Reichstag, ha protestat altra volta contra l'ocupació de la conca del Ruhr per les tropes franco-belgues, que considera injusta, essent, doncs, lícita la resistència passiva per a contrarestar i rebutjar la invasió. Aquesta part del seu discurs ha estat molt important, car Stresemann ha invocat el testimoni de la darrera nota anglesa per a justificar l'actitud d'Alemanya.

El nou canceller, que ja en el discurs pronunciat fa pocs dies al Reichstag — i que comentarem oportunament — insistí en el sincronisme fatal de la catàstrofe financiera d'Alemanya i la crisi de treball a Anglaterra, ha accentuat en aquest parlament la seva aproximació als punts de vista del gabinet de Londres declarant que el seu govern està disposat a admetre el veredict de un Tribunal imparcial en l'afer de les reparacions.

Demana Gustau Stresemann l'evacuació de la conca del Ruhr i ofereix després el seu concurs per a l'arranjament definitiu de l'afer de les reparacions, acceptant Alemanya totes les solucions que assegurin la seva existència econòmica i el desenrotllament ulterior del país.

Cal reconèixer que l'actitud de Gustau Stresemann, des del punt de vista germànic, que és, naturalment, el que ha d'adoptar un canceller alemany, és enlairada i patriòtica.

Més importància encara que el seu discurs tindrà la impressió que hagi produït a Londres i a París. Els comentaris dels periòdics francesos i anglesos ens revelaran l'efecte immediat que pugui produir en la resolució ulterior de la crisi europea.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

d'acostar-s'hi amb aquella violència d'entusiasme que comunica al seu lirisme la seva característica impetuositat torrencial.

Així com molts han parlat de «romanticisme dels clàssics», molts comentaris mereix també aquest «classicisme dels romàntics», del qual la poesia de Chénier és una alta mostra. Creiem que el mestatge d'aquests poetes «conciliadors» és d'una gran oportunitat en l'actual moment literari de Catalunya. Cal rectificar les idees que regnen entre nosaltres sobre els conceptes «clàssic» i «romàntic». Prometem insistir sobre aquest punt. I ara, una pregunta al senyor Arús: Per què ha suprimit en el seu llibre una de les Elegies més estupendes de Chénier: «El cec»?

M. de MONTOLIU.

Polítiques

EN RAHOLA

Es troba estiuant a Roses el diputat a Cortes per Barcelona En Pere Rahola.

Govern civil

Per un hospital

Reunit al Govern Civil el Comitè Benèfic Social, acordà destinar 5.000 pessetes mensuals al sosteniment del nou hospital de la Magdalena.

Denúncia greu

L'alcalde ha denunciat al governador que un propietari que es diu Josep Terrassa ha fet un pou negre a una finca seva del carrer de la Farigola, i hi ha donat sortida per la mina del Coll, que proveeix d'aigua potable aquella barriada.

No content amb això, ha foradat la volta de la mina perquè les matèries fecals del pou negre caiguin en ella i així no s'hagi de preocupar de netejar-lo.

Un fet semblant va ocasionar fa set o vuit mesos una epidèmia de tifus a Sant Gervasi, i la mort de dotze o tretze persones, entre elles, don Lluís Vilavechia.

El senyor Portela ha imposat 500 pessetes de multa al referit propietari, i l'ha comminat amb 500 pessetes més per cada dia que trigui a tancar els forats de la volta i posar el pou negre en les condicions degudes.

Extracció de sorra del Cardoner

Don Joan Bargalló ha sol·licitat l'autorització necessària per a extreure del riu Cardoner i tros comprès entre els llocs quilomètrics 4730 i 5000 de la carretera de Basella a Manresa, en terme de Sant Martí de Torruella, la quantitat de 3.000 metres cúbics de grava i arena cada any, fins a quatre de consecutius, per a la construcció d'obres particulars.

Tots aquells als quals aquesta petició interessa poden formular les reclamacions i observacions al Govern Civil, durant el termini de trenta dies.

Un pont a Sallent

L'alcalde de Sallent ha sol·licitat l'autorització per a substituir l'actual pas avui construït amb pedres, per una passera de ferro sobre el riu Llobregat, en terme municipal de Sallent i a l'entrada de la dita vila, davant de la fàbrica dels senyors Sala i Soldevilla.

També ha sol·licitat l'autorització necessària per a substituir l'actual passera, avui inservible, de fusta, per una altra de ferro, sobre el riu Llobregat, davant del poble de Cabriñes i fàbrica dels senyors Berenguer.

Aquells als quals aquesta petició interessa poden formular reclamacions o fer observacions que tinguin per convenient, presentant-les al Govern civil durant el termini de trenta dies.

Línia elèctrica a Martorell

El Negociat d'Electricitat fa saber que la S. A. «La Eléctrica de Martorell» ha sol·licitat la concessió per a instal·lar al llarg de la carretera de Capellades a Martorell en son quilòmetre 27, en una longitud de 600 metres a la dreta, des del Sindicat Agrícola de Martorell, una línia aèria de baixa tensió per alimentar una bòbila i un pou de propietat particular. S'assenyala un termini de quinze dies per a l'admissió de reclamacions.

Extracció de sorra del Mogent

Don Joan Sol i Brosas sol·licita extreure durant un termini de tres anys, 1.500 metres cúbics anuals de grava i sorra del tros del riu Mogent, comprès des d'un quilòmetre aigües avall de l'encreuament amb la carretera de Mataró a Granollers i un altre quilòmetre aigües avall del mateix espai, tot comprès al terme municipal de La Roca.

Els interessats poden presentar per escrit al Govern civil reclamacions al Govern civil durant el termini de trenta dies.

CANDIDATURA NACIONALISTA

Districte de Granollers-Badalona

Elecció de Diputat a Corts

JOSEP M.ª TRIAS DE BES

ADVOCAT I CATEDRÀTIC

La situació de l'economia catalana

Una iniciativa de la Societat Nacional d'Economia Catalana

Un elemental principi d'ètica política i econòmica sembla indicar que tots els nuclis econòmics nacionals, grans o petits, han de tenir una orientació definitiva, quant a política comercial. La base de tota política comercial ha d'ésser el «propi esforç» i el «canvi». Cal, doncs, que totes les nacions, grans i petites, adoptin una determinada política exterior, segons sigui la seva situació econòmica, els productors que han d'importar els que poden oferir en canvi.

Espanya ha iniciat una era de tractats comercials. No cal recordar el moviment ultraproteccionista registrat de la guerra ençà a tots els països del món, en defensa de les seves indústries i de la seva producció. —Espanya, atenent les crítiques circumstancials provocades per la guerra, l'afany d'exportació de tots els països i el perill de que el nostre comerç es veiés envaït pels productes estrangers, va aprovar el febrer de 1922 un aranzel, orientat també en una política francament proteccionista.

Entrant després tot principi d'autonomia aranzelària, el poder executiu cregué convenient poder concedir rebuixos per sota de la segona tarifa de l'aranzel en la concertació de tractats i convenis comercials. Per aquest objecte fou aprovada pel Parlament espanyol la llei d'autoritzacions aranzelàries, prorrogada darrament qualificada, per un distingit amic i notable economista, de reputacions aranzelàries.

Amb el pretext d'una defensa de l'agricultura i de la viticultura — que la realitat ha demostrat com a element il·lusori — s'ha anat a la signatura de pactes i convenis, el resultat dels quals ha estat facilitar l'entrada a gran quantitat de productes estrangers, sense cap compensació per a la nostra economia. Les xifres de la balança comercial demostren amb tota eloqüència aquest fet.

El lliurecanvisme espanyol ha tingut greus perjudicis a l'economia de Catalunya. Les indústries catalanes estan passant per una crisi de sobreproducció latent. No solament la nostra molinaria, sinó també la metal·lúrgia i fins i tot algunes branques de la indústria tèxtil, topen amb invencibles dificultats per a donar sortida als seus productes. Però la continuïtat i ràpida depreciació de la pesseta, conseqüència, en part, del lliurecanvisme imposat per als països d'Espanya, no solament perjudica Catalunya, sinó tota Espanya. Malgrat les moltes declaracions i notes publicades pel ministeri d'Hisenda, i pel subsecretari senyor Benítez de Lugo, no confiem que el Govern faci res seriosa per a evitar el descredit de la nostra moneda, i en canvi, temen que sigui obligat a fer alguna operació.

El pressupost se farà amb dèficit creixentíssim, el Marroc continuarà xuclant totes les disponibilitats del país, ningú pensa sanejar el nostre sistema monetari, el títol de descompte del Banc d'Emissió seguirà no exemptant gairebé cap influència en la marxa econòmica del país, però el tresor necessitarà cap a l'any, a part del magnètic problema de la consolidació del deute flotant, una manera o d'altra haurà de recórrer novament al crèdit públic o al préstec. Quant a l'aspecte que en podríem dir oficial, les perspectives, malgrat les contínues i sergiques campanyes de les nostres corporacions econòmiques, no creiem que siguin gaire afalagadores.

En el que al «canvi» respecta, en virtut de l'exorça política dels homes de Madrid, l'economia catalana no pot esperar res en favor, no ja del seu desenvolupament, sinó inclòs de la seva subsistència. Cal que analitzem les possibilitats de la nostra economia sobre la base del «propi esforç».

El progrés i desenvolupament de tots els pobles depèn de tres classes de factors: naturals, ètnics i d'organització.

Malauradament, Catalunya no és un dels països més afavorits per la naturalesa per a assolir un gran desenvolupament industrial. Falta de primeres matèries tan importants com el carbó, ferro, cotó, etc., la seva importància industrial, passada i present, és producte quasi exclusiu de les condicions ètniques dels seus habitants — hi ha qui creu que els homes són també producte de la naturalesa; nosaltres considerem que són arbitres d'aquella.

Però, si res no pot oposar-se a la voluntat dels homes, cal que per la realització dels seus projectes i dels seus projectes existeixi una base essencial i imprescindible: una perfecta organització.

Hem de confessar que l'organització actual de l'economia catalana no és, ni de molt, tan perfecta com seria de desitjar en virtut de les circumstàncies que travessem i del medi en què s'ha de moure. Ni en l'aspecte tècnic de la producció i l'administració, ni en l'aspecte de cooperació entre el capital i el treball, trobem cap branca de la nostra indústria que — amb caràcter general — s'hagi adaptat encara a les exigències del món econòmic modern.

Visitant els centres industrials del nostre país i els d'altres països de l'estranger, hom veu de seguida que la gran empresa, amb totes les seves immenses combinacions horitzontals i verticals, no ha arribat encara a Catalunya. Que l'esperit d'associació en la forma de «cartells», trusts i inclòs d'amalgamacions directes, tant en boga avui en defensa del conjunt dels interessos d'una indústria determinada, a Catalunya, topa encara amb el caràcter excessivament individualista de la nostra gent. Que, com a conseqüència d'això, la moderna organització de les fàbriques, les aplicacions del sistema Taylor, la fabricació en sèrie, etc., són coses que, fora raríssimes excepcions, a casa nostra, no han passat encara de les fulles impreses dels llibres relacionats a la tècnica de la producció. I, finalment, l'avversió que encara avui hi ha a l'ús i del crèdit obliga el fabricant a actuar també com a banc; això implica una seriosa immobilització de capitals, que priva la nostra indústria dels avantatges que en altres països reporta la ràpida circulació del diner.

Quant a la qüestió obrera, parlant amb industrials i obrers catalans i amb industrials i obrers d'altres països — no certament de moneda depreciada, sinó d'Anglaterra, per exemple, — hom arriba a la conclusió que els jornals, tot i tenint en consideració el canvi de la pesseta, són iguals o superiors a Catalunya.

En aquestes circumstàncies, tenint en compte que el nivell de jornals a Catalunya és igual o superior que a l'estranger, que la nostra indústria no ha assolit ni de molt el grau de perfecció que ha assolit la de molts altres països, i que quasi totes les primeres matèries han de venir de fora amb l'augment de preu que això implica — que d'estrany té que la nostra indústria no pugui compe-

tir amb l'estranger per tenir un preu de cost immensament superior?

Qualifiquem i considerem aixorca la política dels governants de Madrid en contra dels interessos de Catalunya, però no podem tampoc resignar-nos a tenir una indústria que únicament pugui viure artificialment a l'empar d'un aranzel.

L'economia catalana té avui plantejat el següent dilema: o evolucionar vers un millor aprofitament tècnic i econòmic dels seus recursos, o la competència estrangera tindrà cura d'enderrocar-la, mitjançant la baixa de la pesseta.

Es evident que el fet de que l'economia espanyola sigui molt completa ve a atenuar els termes d'aquest dilema. Així i tot, si continua el dèficit de la nostra balança comercial, la baixa de la pesseta, a la vegada que implicarà una forta reducció dels jornals reals, enderrocant totes aquelles indústries que, per no disposar d'un utilatge modern, i no haver sabut organitzar la seva producció, no podran sostenir-se comprant les primeres matèries amb monedes sones com la lliura i el dòlar i venent els productes acabats en moneda depreciada, de valor molt inferior a l'exterior que a l'interior.

En previsió de tot això, i tenint en compte la profunda revisió de valors i d'orientacions que s'està operant avui a tot el món, la Societat Nacional d'Economia Catalana ha cregut convenient organitzar la celebració d'un Primer Congrés d'Economia Catalana, en el qual, amb ple coneixement de causa, puguin ésser objecte d'estudi les qüestions fonamentals que avui té plantejades la nostra economia, indicant també les solucions que per vies harmòniques poden evitar les conseqüències de lliurar-se a un complet «laissez faire, laissez passer».

Amb molt de gust parlarem novament d'aquest projecte, una vegada es conegui en detall els problemes a estudiar i la forma de fer-ho.

ANDREU BAUSILI

Dietari històric

15 d'agost de 1848

S'INAUGURA EL MERCAT D'ISABEL II, CONEGUT PER SANTA CATERINA

Se li va donar el nom de la reina perquè en posar-se la primera pedra l'any 1844 es volgué celebrar el fet d'haver obert les Corts personalsment Isabel II, declarada major d'edat. Era la il·lusió dels progressistes lliurar a la reina d'estranyes influències i així veien realitzat el seu somni. A qual no va poder ésser més enorgullosos.

Estava Barcelona en la febre de grans projectes, que quasi tots arribaven a compliment l'any 1848: construcció del Gran Teatre del Liceu, fundació del Banc de Barcelona, constitució de la Junta de fàbriques de cotó de Catalunya, inauguració de l'Institut Industrial, obertura al públic d'aquest mercat, establiments del Gran Café del Comerç i del Gran Café de la Rambla i, sobretot, el magnèfic esdeveniment de l'any: el ferrocarril de Barcelona a Mataró.

L'autor del pla del mercat fou l'arquitecte Francesc Valles, i la cerimònia de la inauguració fou presidida per l'Ajuntament, portant al davant al «Jefe superior político». Va sortir la comitiva oficial de la Casa de la Ciutat, precedida per músics i agutzils i seguida per la guàrdia municipal, que feren el curs de la Llibreteria, baixada de la Presó, Bòria i carrer de Semoleres, alternant els regidors amb els que ho foren pels anys 45 i 47, en que es va deliberar sobre les obres.

Al mig de la plaça hi havia instal·lat un envelat, on, després de descansar, es va començar la visita de la plaça, seguint darrere el públic. S'estengué i signa l'acta de presa de possessió, retornant al palau municipal.

Els empresaris de la construcció demanaren permís per a celebrar un ball a la tarda i a la nit, cosa que se'ls va concedir. Presentaren també una memòria referent a l'obra. El ball havia d'ésser animat, puix el «Brusi» ens diu que va durar fins a la matinada, afegint-hi: «Unas cincuenta arañas iluminaban las dos piezas cubiertas en que aquel se verificaba, y el espacioso desahago que las mismas ofrecían hizo concebir el proyecto, que no sería extraño se realizara el próximo Carnaval, de que puedan tener lugar en dicho sitio los bailes de máscara llamados de la «Pataca», que hasta ahora se hacían en las casas de don Antonio Nadal, procurando la empresa

I M P R O M P T U

El gall just i savi

EL corral de la meua cosina Dolors és el més ben proveït d'avi-ram del poble. No sé quantes generacions s'hi agamben amb el que espigolen del boll, amb el que afanen del graner i amb el que ella, a hores fixes, els dona: sobres dels àpats, garbellies de blat, tripes de meló i de síndria i tot el que judica menjívol i saludable.

La meua cosina Dolors cura i vigila el seu galliner amorosament, com podria fer-ho una reina pietosa i democràtica. Puneix les malifetes, ajuda els desvalguts, estudia els gènits i les necessitats dels súbdits, i, un cas concret, resol les qüestions segons llei i sota la més estricta imparcialitat.

I us dic que no és pas fàcil de governar la nombrosa gerna-ció del corral, composta de races diferents, de jovenalla ardua i descarada, de gallines plenes de preocupacions, de lloques de mal gènit i de pollets candis, entre els quals les malures i els mals exemples fan estralls.

Es la jovenalla, principalment, la que suscita conflictes que podríem dir-ne d'ordre públic. S'esbatussen ells amb ells i la seva gosadia i temeritat arriben fins a disputar-se amb el gat i el gos la possessió d'una crosta de pa o d'una pellerina, caiguda d'un plat a l'hora de l'àpat. Alguns són bornis, coixos o geperuts, de resultes d'una unglada o d'un cop d'ullal, però ostenten la nafra amb un cert ure de legionari benemèrit.

En canvi, les gallines són hipòcrites, llamineres, egoistes, cruels i supersticioses.

La Dolors sap les manyes llurs per embusterejar-li els ous, i les vigila, però el que la indigna és la tírria especial que han agafat a uns infeliços polls no massa afavorits de la naturalesa, als quals escometen follament.

Són polls desnerits, sense plomes, amb la pell rostida del sol com un banyista. Sembla que s'hagin aixecat de la cassola, i llur aspecte, francament, no és agradós, però una engruna de seny que tinguessin les gallines bastaria per a transformar llur odi inexplicable en commiseració. Que ensenyen les vergonyes? Que recorden un gastament d'aligot amb el bec enorme encastat a una testa petita i calba? Que se'ls transparenta la moca a través d'un tel de pergamí? Que llur carn crema i és vermella com la d'un diable i fa somiar mals averanys i males astrugances? Però és que no tenen en compte que poden ésser fills d'elles, dur l'estigma d'un galant alcohòlic o decrepit, encarnar la degeneració d'una raça?

Ah, la gallina mancada de cultura, crèdula en embuixaments, atada per un fanatisme ancestral, no troba res millor, per a lliurar-se d'aqueixos monstres de lletgesa, que la bequerada furiat i occidora. Opta, com els grecs, per l'extermini.

Totes les del corral, en atalar-los, es llancen a la una damunt dels desgraciats. Ells ja no gosen eixir de la cort on pellenquen els tàbacs clavats en els garrons de la mula. Van cosits de punyalades i llur esquena és un crostisser.

Segons afirma la Dolors, deuen llur vida a la protecció del gall, un gall majestàtic i humanitari, que no plany el rigor per escarmentar la taifa del seu harem, i al qual no se li ha posat les calces cap favorita.

I aquest gall, just i savi, ha trobat el premi del seu comportament en alguns indults que la meua magnànima cosina li ha concedit.

Ell no pot vestir el despul·lat, que és una obra de misericòrdia, però es mostra inflexible amb les aberracions de les gallines neurastèniques i així ha pogut sobreviure dues festes majors, un bateig i una fontada.

Tal faràs tal trobaràs, i, tanmateix, és un consol assolir la justícia immanent i distributiva en un corral empordanès, a manca d'altres llocs de major al·lúnia social.

PRUDENCI BERTRANA

los medios de convertir instantáneamente todas las dependencias de la propia plaza en espaciosos salones.

Aquell edifici no estava encara acabat, mancant-li les fonts i les algues, la il·luminació i l'empedrat dels carrers que hi portaven, però atò no era prou per a limitar els optimismes que s'escriu: «Los propietarios de aquellos barrios han ganado mucho con el referido mercado, la parte de ciudad inmediata a él participará de las inmensas ventajas del mismo, y Barcelona toda podrá gloriarse de tener una localidad de esta especie que no se conoce otra en Europa que reúna tantas circunstancias favorables».

ESPIGOLAIRE

La Comissió d'Educació General a la Ribera del Ció i a la Conca de Trep

A AGRAMUNT

Dissabte, dia 11, al vespre, foren donades al Teatre Saló, gentilmente cedit per son propietari, dues confe-

rències populars educatives, de les del servei que té organitzat la Comissió d'Educació general.

La gran sala del teatre es veié concorregudíssima de gent, abundant hi les dones.

El batlle, senyor Siscar, féu la presentació dels conferenciants, els quals parlaren d'higiene i d'educació civil, amb projeccions lluminoses. Foren repartits, en acabat, uns milers de fulletes amb consells i normes pràctiques d'educació, d'higiene.

A TREMP

Dimenge, dia 12, al vespre, al Teatre Saló, generosament cedit, foren donades també dues conferències d'higiene i de cultura, davant nombrosa concurrència, fent la presentació dels conferenciants l'alcalde senyor Mirabet. Entre els concurrents hi havia el diputat senyor Llari, el secretari senyor Vives, regidors, els metges senyors Farré, Portella i Sastre.

Foren desenvolupats els temes, amb ajut de nombroses projeccions il·lustratives que afavorien molt la popularització dels temes educatius.

Com en l'anterior, acabada la conferència foren repartides moltes fulletes.

L'Atlas lingüístic de Catalunya

per A. Griera

Fol. I, 55 x 36 cms. 187 mapes. Publicació de l'Institut d'Estudis Catalans. Impremta de l'Abadia de Montserrat, 1923.)

Finalitat de l'Atlas

L'Atlas lingüístic de Catalunya és una extensió de l'Atlas lingüístic de la França, publicat per J. Gillieron i E. Edmont (1902-1912).

Gillieron, prenent per lema les paraules de Gaston Paris «convindria que cada localitat, d'una banda, i cada forma, de l'altra, tinguessin llur monografia purament descriptiva, feta de primera mà i escrita amb tota la rigor d'observació que les ciències naturals demanen», seguí fidelment el consell del gran mestre, i ha proporcionat a la filologia romànica un arsenal incomparable de materials de primera mà damunt els quals s'ha de basar tota la investigació de les llengües romàniques en general, i singularment del francès i del provençal.

En l'any 1895 quan Gillieron preparà un questionari de 1.500 paraules i empré l'estudi dels dialectes de França damunt el terreny, com no havia fet a la Suïssa francesa cap a l'any 1880. Després de moltes enquestes pels departaments del Nord, una avinements li feia conèixer un humil botiguer de Saint-Pol que havia publicat un bell diccionari de parlar de la seva localitat a la «Revue des Patois Gallo-romans» (I-V, 1887-1892) i havia demostrat una finesa extraordinària per a la percepció dels sons. Aquest humil botiguer, E. Edmont esdevingué l'home que Gillieron s'associava per a la magna empresa i amb el qual havia de compartir la glòria de portar-la feliçment a cap.

Edmont recorregué, per l'espai de quatre anys seguits (1896-1900), tota la França, preguntant el questionari en unes 638 localitats escolliades prèviament. Durant aquests anys, Gillieron despullava metòdicament els questionaris que li eren tramesos, i donant-se compte de la gran importància que l'Atlas tindria per als estudis de fonètica, morfologia, sintaxi, formació de mots i, sobretot, per al coneixement de l'estratificació de la llengua, afegia noves preguntes al questionari, amb les quals s'havia format els mapes de la darrera part de l'Atlas, mapes que comprenen els pobles del Migdia de França, on els dialectes tenen major vitalitat.

Després de lluitar amb tota mena de dificultats, el 1912 Gillieron podia veure acabada la publicació de l'obra monumental. Aquest «Atlas lingüístic» dona una descripció completa de l'estat dels dialectes de França a la darrer part del segle XIX. Els seus mapes són documents preciosos, la valor dels quals augmenta cada dia. Els mapes d'un nou atlas, al cap de vint anys, ens donarien un contingut ben diferent. La guerra ha influït damunt la llengua literària i damunt tots els dialectes. El contacte i la convivència de la gent del Nord amb la del Migdia ha influït intensament els parlars locals. Les regions ocupades, i en part devastades, hauran perdut llurs dialectes. Gràcies a l'Atlas lingüístic es podrà conèixer perfectament l'estat dels parlars de l'est en el període anterior al gran cataclisme.

La llengua, com tota cosa viva, evoluciona. Una agitació constant remou la llengua com el poble que la parla. Els mots, les formes i els sons característics dels parlars d'avui desapareixeran, d'aquí a uns anys, per raons que nosaltres desconeixem. Ni hom es dona compte de la manera com aquesta evolució s'opera, ni es poden assignar els factors que hi intervenen. Solament una descripció objectiva i abundosa de l'estat present d'una llengua pot oferir un punt de partida per a explicar com s'han operat algunes evolucions.

Si una falla d'un escriptor serveix, moltes vegades, per a bastir hipòtesis que han de donar la solució d'un problema de fonètica, quants aclamaments i elements de judici no tindriem per a explicar els magnífics problemes de les llengües romàniques posseïnt unes transcripcions escrupoloses de l'estat del parlar dels pobles romanitzats fetes al calent del segle IX?

L'Atlas, d'altra part, ofereix materials preciosos per a emprendre l'estudi de qüestions complicadíssimes d'història de la llengua. L'estudi geogràfic i comparatiu de la llengua ens dona la clau per a resoldre molts

problemes de gramàtica històrica i exigeix la revisió de moltes solucions generalment acceptades. Així com l'estratificació del sol dona una sèrie de capes on es troben a flor de terra, recorrent diferents contrades, així els dialectes d'una llengua, estudiats comparativament, assenyalen etapes d'alguns segles de diferència, comprobables fragmentàriament en la documentació. El català de Ribagorça és una mostra del català del segle XIV i el mallorquí ens deixa entreveure l'entonació, l'elegància de frase i el vocabulari escollit del català del segle XV.

Ultra la seva valor fonètica, l'Atlas té un avantatge extraordinari damunt els diccionaris literaris o dialectals d'una llengua, per més complets que siguin: l'Atlas dona, en el mateix lloc on viuen, els mots que serveixen per a traduir una idea o representar un objecte; en canvi, el diccionari és un museu de paraules bellament aïllades o un herbari més o menys ben ordenat.

Les respostes a la pregunta, vulgar conscientiosa a la vegada, «Com en diuen, de tal cosa, al nostre poble?» formen els mapes de l'Atlas.

Quan fullegem aquests mapes, de vegades ens trobem que un mateix mot compareix en tot el domini de la llengua, però altres vegades el recobreix un mosaic exquisit de paraules. Quan una sola paraula domina absolutament en tots els territoris de la llengua, llavors podem admetre la seva carta de naturalesa, obtinguda per una llarga convivència, per la seva vitalitat, per una popularitat atorgada graciosament o per la merced d'exit d'una moda. Altres vegades, i són les més, el mapa presenta un mosaic de paraules curioses i variades, l'explicació de les quals suposa penetrar l'ànima de la llengua i conèixer profundament la seva vida.

Les relacions comercials d'una banda, la vida isolada i retrada de l'altra poden condicionar la presència de certes paraules en determinades contrades. Tota paraula que viu i ocupa un lloc, té un justificant de la seva existència: la seva vida mai és una cosa arbitrària. No sempre, però, ens és donat de conèixer la raó de la seva existència o la seva història complicada. En aquest punt, «Atlas lingüístic de Catalunya» és destinat a proporcionar un nombre considerable de solucions que escapen del domini de l'Atlas lingüístic de la França. El caràcter arcaic i conservador del català, i el seu isolament durant tres segles, són la millor garantia.

L'Atlas lingüístic ha revelat en el subsoil de la llengua francesa actual una quantitat d'elements gal·lics dels quals, fins ara, no es tenia coneixença. Els elements llatí, germànic, base i provençal, influïnt damunt la llengua francesa, i l'element francès, influïnt damunt el provençal, estan determinats íntegrament. Aquests elements són els documents més autèntics per a la història de la cultura francesa.

L'Atlas lingüístic de Catalunya, proporcionarà una grossa quantitat en materials, fins ara desconeguts, indispensables per a reconstruir la història de la nostra cultura. Trobarem elements ibèrics en els noms dels animals salvatges, arbres i plantes; tocarem la importància de l'element llatí, que amb múltiples recreacions ha informat la nostra vida donant-nos el dret de ciutadania romana; pel vocabulari agrícola i per certs noms d'indumentària i d'utells domèstics, coneixerem la influència de l'element aràbic damunt el català un vocabulari escollit ens confirmarà certes relacions amb les petites repúbliques italianes i amb el món del Renaixement; i una infinitat de mots castellans incorporats definitivament al català assenyalen fins a quin punt la nostra terra ha estat superada a Espanya, durant tres segles de decadència.

La reintegració de la llengua literària ha suscitat un problema difícil de resoldre mentre no es tinguin prou elements de judici. L'escriptor i el poeta topen sovint amb la dificultat que els manca el mot que ha de traduir una idea o que ha d'expressar un matis de sentiment. Per solucionar aquestes dificultats, unes vegades s'apella a la creació laboriosa d'un mot, altres vegades se resuscita un arcaisme desconegut la seva valor semàntica. Sovint aquests dos procediments ens porten a solucions defectuoses. L'Atlas lingüístic

de Catalunya, pot contribuir efectivament a la solució d'aquell problema. No hi ha paraula tinguada per arcaica que no visqui en els dialectes amb una significació ben especificada, ni hi ha concepte que no sigui traduït per una multiplicitat de paraules que poden satisfer a bastament l'escriptor o el poeta, que sovint no coneix sinó àrees limitades de la llengua parlada.

Edicions populars de «Nostra Parla»

Per tal de difondre els seus ideals d'amor a la Llengua Catalana i de la unió espiritual entre tots els Pobles que la parlen, Nostra Parla ha començat la publicació d'unes «Edicions populars».

El núm. 1 és un fascicle de vuit pàgines pulcrament impreses contenint un mapa de les Terres Catalanes i abundoses dades estadístiques referents a l'extensió i població de Catalunya, Rosselló, València, Balears i zona catalana de l'Aragó, augment experimental en els darrers 20 anys, població per quilòmetre quadrat, comparació entre la zona catalana i l'espanyola d'Aragó i València, nombre de catalans residents dins d'Espanya i d'espanyols dins de les Terres Catalanes, i, finalment, unes taules comparatives entre l'extensió i la població de la nostra Pàtria i les d'altres Estats independents que les tenen semblants.

D'aquestes estadístiques se'n poden treure una pila d'arguments formidables a favor del nostre nacionalisme i tot bon patriota les hauria de conèixer.

Són moltes les persones que han passat per les oficines de Nostra Parla per adquirir-ne així com les Entitats que n'han demanat per a repartir entre llurs membres i els periòdics que desitgen encaixar-les per tal de fer-les arribar a mans de llurs lectors. Tot fa creure que l'edició de deu mil fascicles serà ràpidament exhaurida.

Cent exemplars es venen al preu ínfim de dues pessetes. Tots els encàrrecs han de dirigir-se a les oficines de Nostra Parla, Boters, 16, primer. Es prega a les entitats, periòdics o particulars residents a fora de Barcelona que desitgin adquirir-ne, que se serveixin fer llurs encàrrecs, per mitjà de recaders.

A l'Escorxador

Ahí, els proveïdors de bestiar i els empleats de l'Escorxador, van posar-se d'acord per a fer festa avui, diada de la Mare de Déu, al qual efecte havien de fer ahir una matança extraordinària perquè dijous no manqués carn.

Però els carnisers, que estan de punta amb els proveïdors, s'hi van oposar d'una manera categòrica i van exigir que avui es treballés com de costum.

D'aquí se'n origina un seguit de raons, havent d'intervenir-hi el regidor senyor Bremon, de la Comissió d'Escorxadors, el qual disposa que avui tot el personal de l'Escorxador estigui en els llocs respectius, amb tot i creure's que els proveïdors no remetrien bestiar.

L'Exposició del Moble

IMPORTANCIA ARTÍSTICA I SOCIAL DEL CERTAMEN

L'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors, aquest concurs monogràfic que ha d'inaugurar-se el dia 13 del vinent mes de setembre amb la solemnitat pròpia d'aquestes grans manifestacions de l'Art i de la Indústria, constituirà una visió completa dels diversos estils a través de les èpoques i, al mateix temps, oferirà una perspectiva orientadora per a l'organització i embelliment de l'habitatge en els aspectes artístic, econòmic, social, etc.

La qualitat i el cost del moble respon a les condicions de la casa i a les possibilitats de la família que en ella se s'ajupa. El pis modern en les ciutats populoses es presta molt poc per al lluitament dels mobles ar-

Cròniques d'Art

Els bàrbars

Aquesta democràcia inculta que regeix els destins de tants municipis de Catalunya, va arrasant moltes coses formoses i glorioses; va destruint el que podríem dir-ne el bell control de la tradició.

Ara darrerament, a Tarragona, la ciutat de color d'or vell, pel vot de majoria d'un regidor, es concorda la destrucció d'un tros de les muralles ibèrico-romanes. Ja darrerament s'enderrocà la capella del Miracle i la Fal·la Braga.

La piqueta del bàrbar va destruint els carreus vetusts, va enderrocant continuament els monuments de la nostra història, i una arquitectura de materials innobles i de pervingut va substituint l'arquitectura venerable.

La nostra raça, amb els segles de dominació, ha perdut, globalment, el bon sentit per fer les coses amb generositat i noblesa. Sense una aristocràcia en actiu, emigrada la de la sang de temps a la Cort d'Espanya, i la senyoria pagesa engolida darrerament per les gran ciutats, els catalans han perdut bon xic la carta de navegar. La mateixa aristocràcia industrial d'abans de la guerra, si no ha desaparegut, ha restat esmaperduda entre les detonants manifestacions de l'arribisme més xaró dels nous rics, sense el viu control d'una aristocràcia ranci, que els contingues en les atzagaiades.

Així s'ha creat la nostra democràcia burgesa, mancant darrerament, a aquesta el més insignificant llevat d'heroiisme: amb la mateixa facilitat que s'han creat els nous patrimonis s'han desfet en gran part. La guerra ens ha portat les institucions del nou ric i del nou pobre.

Sense una jerarquia veritable, les classes directores no s'han fet estimar de les dirigides, puix el poble, no sabent trobar en el governant el patrici, s'ha donat compte que entre la penestràlia, la plebs i les classes dirigents no hi havia altra separació que la fortuna, que idéntica incultura era el denominador comú dels diferents estaments. I, aleshores, ha dit: «el poder i la càrrega no són oberts al talent sinó al jocs d'atzar i d'audàcia». I l'home s'ha sentit amb condicions d'usar la túnica del candidat, i els sufragis incults han portat al lloc de l'edil el barra o l'idiota.

Per tot això tantes ciutats catalanes són regides sense seny i sense idealisme, per això són ciutats lletges i brutes. Ciutats sense amor a les coses vetusts, que s'han anat renovant sense cap lligam amb els monuments antics, al so de les modes més carriniques.

Ciutats que s'han fet sense un ordre preestablert, harmònic i viu.

Entre les ciutats catalanes, algunes n'hi ha que han pogut salvar llur fisonomia, alguna altra ha sabut crear-la: Tarragona, Vich, Girona, Figueres...

Tarragona és una ciutat bella en els barris antics i moderns. Algunes mostres d'antiquitat hi ha escampades en alguna via, però sortosament aquestes són ben escasses. Tarragona és la ciutat més senyorial de Catalunya. Endevides el seu magnífic passat crea un sentit estètic modern, ben tarragoní. Des dels delicats motius ornamentals d'acutus, dels fragments del fris i de l'entaulament del Temple d'August, que tenen el realisme esponjós dels frisos augustiniens de l'Ana Pacis, fins al retaule d'alabastre de Santa Tecla, obra admirable de la nostra escultura quatrecentista, tot ha anat treballant aquest sentiment seriós de la bellesa, tan propi de la Tarragona moderna. Des del paisatge sobri i equilibrat que enreda la ciutat alta, des de les muralles megalítiques a les de carreu picat amb encorcinat, fins als murs de rovell de la vella

Catedral, han anat elaborant, amb llur color i les línies llurs, l'anima dels ciutadans actuals.

Per això és tan trist veure l'espera patricial tarragoní dominat per la barbarie de les democràcies incultes encara que sols sigui per un vot.

Davant l'actuació dels bàrbars d'avui, que són els de mena pitjor, podríem una dictadura intel·ligent. Nosaltres ens imaginem Catalunya regida per un dictador del seny d'En Pàmies de la Riba. Catalunya seria aleshores un bell país, amb les ciutats bellament ordenades i netes, amb les ciutats repoblades amb l'ombra dels boscos. Amb les ciutats amb parcs gentils i endreçats, amb els arbres dels passeigs i dels carrers sense la deformació de les palmeres; amb aigua abundant per tota mena de neteja i per llançar els brolladors i cascades.

Aleshores no fóra possible la destrucció dels monuments antics; cada pedra vetusta plena del rovell dels segles, seria estimada com les pedres precioses—el bàrbar estima el catell dels solitaris encara que quallat llur els faci semblants als cotxos de got—. No seria possible, bàrbar, les obres de la nostra història per utilitzar sense espartit.

Es parla molt d'higiene i de confort quan aquestes paraules serveixen les concupiscències, però, ben segur, el concepte filísti del confort de la higiene, és un concepte estèril i fàndrat. El confort del bàrbar es aconseguit amb paravents xinesos al carrer de la Boqueria, i la higiene filísti consisteix en sentar-se els dies una vegada lany. Aquests conceptes sense suc ni bruc del confort i de la higiene, els volen contrapuntar amb l'estètica i amb l'arqueologia, els presenten odi instintiu contra tot el que és bled i contra tot co que és net.

Coneixem de temps la mentalitat del bàrbar. En una ciutat industrial de la nostra terra s'esdevingué el següent: Entre el nucli principal de la ciutat i d'una antiga barrada hi havia un barranc pla de vernedades hortes. Per a passar de l'una a l'altra banda hi havia alguns ponts; d'aquests ponts era antic; aquest nava davant per davant d'unes esglésies romàniques. El barranc era molt alt, el pont antic era lleuger i de fustes. El bàrbar odiava el pont perquè no era del dia; el bàrbar, realment, era regidor progressista. Bàrbar idea un sistema per acabar amb l'estretor del pont: alçar un «magnífic» terraplè que tapés el pont. Per uns pocs vots de majoria la municipalitat rebutja la barrabassada. En la sessió que es discutí aquest afer es digueren coses molt pintoresques; el progressista és sempre aficionat a l'«oratoria». Entre altres bestieses el bàrbar digué: «No hi ha que hi troben en aquest pont, si no cap capítol!». I finalment contestà a les raons de bon seny d'alguns regidors de la següent manera: «Passo, perquè aquest pont tingui la portància arqueològica. Millor: tapar-lo per aquesta raó, així donem als «antiquaris» de l'esdevendur una alegria: podran fer excavacions».

Hem llegit que els defensors dels enderrocs de Tarragona es proposen publicar un manifest. Que digui aquestes bàrbars? Suposem que llur defensa serà molt més fàcil que la del sudit regidor progressista de la ciutat industrial. Amb els enderrocs del Miracle, la Fal·la Braga i del llenc de muralla del centó de Santa Antoni, no deixen als arqueòlegs ni l'esperança d'unes excavacions.

RAFAEL BENET

amb totes les regles de l'art i es aquest aspecte, és de suposar que la pròxima Exposició oferirà grans atractius. En la dita Exposició ocuparà un dels llocs preferents l'art modern, i mitjançant aquestes exhibicions, serà possible l'estudi conclosos del caràcter del moble dels temps passats, que servi de punt de partida per a les variacions imposades per les exigències dels nostres dies.

Tot això es traduirà en una sèrie de monografies que, al final del Certamen, constituiran una obra interessant la qual expressarà la filosofia i el caràcter del moble, en els seus aspectes antic i modern.

LES TERRES CATALANES

TERRASSA

De l'Escola d'Indústries

Per no reunir les condicions legals que aspirant ha estat declarat el concurs de trasllat convocat al proveïment de la plaça de professor auxiliar del grup vuitè: Química general, Química inorgànica, Química industrial, Química orgànica, Química analítica, Electroquímica, Metal·lúrgia, Anàlisi químiques. Per aquest motiu s'ha anul·lat la plaça de professor de l'esmentada plaça per torn d'inscripció lliure.

Ante la darrera desena del mes, s'admetran les instàncies que aspiren a fer els exàmens d'ingrés, matrícula d'ensenyament no oficial.

Ante mateix s'admetran les instàncies d'admissió d'algunes d'ensenyament no oficial, que desitgin avalar l'ensenyament dels seus estudiants, fets de Fràctio Pèrit mecànica, Química, Electricitat i d'Indústria tèxtil i Enginyers d'aquesta categoria.

Capella de Música de Sant Pere, París

El muntatge, la meritíssima Capella de Música de Sant Pere, va sortir de París, on va a passar les festes de la Mare de Déu i on donarà un concert al Casal Català.

El dia 19, i es proposen visitar el Regidori de la Propietat i els seus voltants.

El Regidori de la Propietat ha estat nomenat registrador de la Propietat En Perfecte Conde i Gil.

Falsa alarma

El dia 18, en arribar el tren que venia de Barcelona passa per Terrassa a un quart d'una del migdia. Un dels viatgers es va posar a riure, assegurant que estaven a Terrassa, de topar amb un altre tren, de manera que els altres viatgers van tocar el timbre d'alarma i el maquinista va fer senyal de parada. El tren va parar i els viatgers van veure que era una falsa alarma i el tren va continuar la seva marxa.

La calor

Ante aquestes darreres dies ha estat molt calenta la calor que s'ha desenvolupat.

El dia 18, fou tan extraordinàriament calenta, que ultra els acostumats desfogats, que cada any per aquest temps, s'observen registrant en les fabricues, obrers d'una de les cases de pensió i filials d'estam es van veure obligats a abandonar el treball i sortir a la quadra.

D'Excursionisme

Profitant els dies de festa de la Setmana que som, els nostres centres excursionistes, han organitzat algunes excursions, per a tots els gustos i propiades a les ganes de caminar i de veure.

Centre Excursionista n'ha organitzat una al Montseny, passant per Sant Joan de Vilatorrada, El Brull, Sant Andreu de Noya, El Brull, Sant Andreu de Noya, Cim de Matagalls, Sant Andreu de Noya, Cim de Matagalls, Turó de l'Home, Santa Fe i Guàrdia.

Una altra excursió a Banyoles i a la vila de Banyoles, des de Terrassa, passant per Sant Joan de Vilatorrada, El Brull, Sant Andreu de Noya, Cim de Matagalls, Turó de l'Home, Santa Fe i Guàrdia.

Una altra excursió a Banyoles i a la vila de Banyoles, des de Terrassa, passant per Sant Joan de Vilatorrada, El Brull, Sant Andreu de Noya, Cim de Matagalls, Turó de l'Home, Santa Fe i Guàrdia.

GIRONA

(Conferència de les 9:30 de la nit)

Incendis

S'ha calat foc al mas Olivet de Montgat, propietat de Martí Kandier, cremant-se gran quantitat d'usenda per valor de 5.000 ptes.

Al mas Puigarnic, del terme de Calonge, s'ha cremat 25 hectàries de muntanya baixa i sureda, amb pèrdues valuades en 1.000 ptes.

A Vilallonga s'ha cremat un paller i un porxo, on hi havia tres carros carregats de llenya i 18 carregues de blat. Les pèrdues pugen a 6.750 ptes.

No hi ha hagut desgràcies en cap dels sudits incendis.

L'Ajuntament de Castelló d'Empúries

Segons es diu autoritzadament, demà o passat demà seran reposats el digníssim alcalde de Castelló d'Empúries don Josep Bordas i els seus bons companys que formen la majoria de l'Ajuntament, els quals foren arbitràriament destituïts i processats per imposició del governador reformista que hem patit tant de temps.

Altres noves

A Sant Feliu de Guíxols ha estat detingut Joan Serrat i Parramon per haver menaçat de mort a Gaspar Dulcet i Josep Casas.

S'ha començat un altre robatori, sense que com de costum s'agafés a cap lladre. A una botiga del carrer de l'Argenteria han estat robades unes partides d'objectes de bisuteria.

Una comissió de l'Ajuntament anirà a Sant Pere Pescador, Sant Feliu de Guíxols i Roses a visitar les colònies escolars.

El dia 18, 19 i 20 hi haurà la festa de la Rambla de la Llibertat, havent-se contractat les orquestres Art Gironi i Selvatana de Cassà.

Costes de Garraf

SITGES. — En la sessió de l'Ajuntament, va donar-se compte d'una comunicació de l'Autòdrom innovant la construcció del túnel que es denominarà Terramar-Autòdrom, i que construirà la Companyia del Ferrocarril, acompanyant els plans corresponents dels quals es despren que la dita obra serà verament regida i digna de la importància d'aquell vistós sector del terme de Sitges. Al propi temps demana que la Companyia exigís la supressió del gran nivell del lloc conegut per La Carrerada.

Ara, Sitges, com cap altra vila de Espanya, en un trajecte d'uns quinze quilòmetres, poc més o menys, té quatre estacions de ferrocarril, les quals són: Sitges, Vilacoba, Garraf i Terramar-Autòdrom.

Diuenge propassat, el molt celebrat Sextet Mozart, va donar un concert en la gran sala d'estiu del Casino del «Prado Subereu». El programa, integrat de belles obres musicals, fou executat amb molt ajust pels estudiosos professors que formen part de la dita entitat musical. La concurrència, nombrosa i escollida.

Un grup de joves entusiastes per la nostra dansa, concurrents al bar popular d'En Gaudenc, han organitzat per al dijous, de deu a dotze de la nit, una tanda de ballades de sardanes, a càrrec del molt aplaudit Septini «L'Art Subereu». El públic ha correspost amb gran entusiasme a la crida, veient-se del tot concorreguda aquella simpàtica plaça de Casa la Vila, formant-se grans anelles de dansaires que amb delit puntegen les sardanes.

El Pomell de Joventut de senyoretas estan assajant ballets populars de la nostra terra, als jardins de la magnífica casa-torre, propietat del bon patriota i ex-alcalde En Pere Carbonell Mestre, per tal que aquests ballets sien executats el dia 9 del proper mes de setembre, amb motiu de la celebració de la Diada Nacionalista.

La banda de música d'aquesta vila «Els Abandonats», que dirigeix el mestre En Manuel Torrents, ha estat contractada per la Festa major del poble de Castelldefels, la qual s'escau el dia 16 d'aquest mes, diada de Sant Roc.

Cursat de Llengua Catalana a Olot

Ha obtingut un gran èxit el Cursat de Llengua catalana que actualment està donant a la Biblioteca de la Mancomunitat d'Olot. En Joaquim Clavera i Sornani, vice-president de «Nostra Parla». Els matriculats passen de noranta.

Es la primera vegada que es donen a Olot lliçons públiques de llengua catalana i els bons patriotes olotins, han volgut acudir-hi per tal d'aprendre d'escriure la llengua pròpia. No solament hi acuden joves, sinó també senyores i pares de família amb llurs fills.

Es un fet altament encoratjador que demostra que el nostre poble estima i honora la nostra llengua immortal.

La premsa local posa de relleu l'èxit que està assolint el dit cursat i elogia la tasca del professor senyor Clavera.

Els Jocs Florals de St. Vicens dels Horts

Tingué lloc, a Sant Vicens dels Horts, la celebració dels Jocs Florals, que constitueixen una vera manifestació de patriotisme i de grandesa a l'honor de les lletres catalanes.

Per a tal fi, s'acudí al bell mig de la Plaça de Catalunya un magnífic enllestiment, tot ornat amb garlandes de verd i flors.

El interès que despertaren aquests Jocs Florals fou ben palesat.

Des de primera hora de la tarda el local, s'emplena de distingida concurrència, entre la qual sobresortien les festes gentils de les tombes damisel·les.

A les quatre en punt pujaren les gradetes de l'escenari les figures representatives de la gala festa, mentre l'orquestra executava una marxa.

Prengueren seient a la taula presidencial de l'esquerra el diputat de la Mancomunitat En Manuel Massó i Llorens; l'alcalde En Joan Costa; els regidors senyors Comanella, Ubachs i Farrés; el secretari de l'Ajuntament senyor Maripé i el reverend mossèn Rosend Solbat.

Occupava la taula de la dreta el jurat qualificador, el qual era format pels senyors Laporta, president; Puig i Desol, Portà i Estany, Oller i Bertran, actuant de secretari l'organitzador dels Jocs Florals, senyor Povill i Adserà.

Oberta la festa per l'alcalde, senyor Costa, s'avançà el president del jurat, senyor Laporta, a llegir el discurs d'obertura, vera filigrana de pensaments.

Féu un gran elogi de les lletres catalanes, va lloar les festes catalanes, desveladores de l'esperit de Catalunya, i saludà especialment el poble de Sant Vicens, on ha viscut llargues temporades.

El parlament del senyor Laporta fou llargament aplaudit.

En alçar-se a parlar el senyor Povill, es féu el més absolut silenci.

Amb una veu clara i vibrant va començar a desgranar la formosa dels pensaments que componien el seu discurs.

Es planyé de l'abandó en què es té la poesia catalana, presentà els poetes com a propagadors selectes de la seva galanura, i els convidà a continuar el camí gloriós que ha de portar-nos al bell cim de la nostra llibertat.

Una salva d'aplaudiments corona les darreres paraules del poeta, que duraren fins que es tingué a alçar per a donar lectura a la memòria que li fou confiada.

Oberta la plica, la qual contenia el nom del guanyador de la Flor Natural, va resultar ésser En Ramon Torres i Rosey, qui, acompanyat dels individus del jurat, va passar a fer-ne ofrena a la gent del poble. La Elvira Saumell, la qual anava acompanyada amb un vestit elegantíssim, i amb una diadema de brillants refulgint sobre la seva testa.

Formaven la Cort d'Amor, les belles senyoretas Na Josepa Almirall, Maria Soler, Josepa Montoro i Maria Segura.

Un cop nomenada reina de la festa, el poeta de la Flor Natural va llegir la poesia del ballatge del vall

LLEIDA

(Conferència de les 9:30 de la nit)

La fàbrica de Cervera serà reconstruïda aviat

A Cervera hi ha hagut una assemblea de socis de la fàbrica del Sindicat Agrícola, la qual es va celebrar fa uns dies, destruint el fruit de les suors de gran nombre de pagesos i produint un greu perjudici a la comarca.

L'assemblea ha estat un èxit, havent-hi concorregut més de 2.000 socis, acordant en mig del major entusiasme, reedificar la fàbrica i seguir pel mateix camí.

Allí mateix es començà a reunir diners per a la reedificació.

Altres noves

Els fabricants de conserves de la ciutat s'han dirigit al comissari de Foment, demanant que els seus subordnats examinin la plaça que es nota als pebrots i procurin combatre-la.

El dia 2 de setembre es reuniran els regents de la Sequia Major d'Ayuda per a renovar la Junta.

Està vacant la secretaria de Bovera.

Durant la passada setmana les sucursals de la Caixa de Pensions i d'Estalvi, feren, entre totes, les següents operacions. Imposicions, 295.855 pessetes. Reintegres, 143.338. Entre totes obriren 35 llibretes noves.

A Rocallaura es cremà una casa i un paller propietat de l'alcalde don Ramon Targa, calculant-se les pèrdues en 10.000 ptes.

S'ha publicat el moviment de població durant el mes de juny passat, essent 57 naixements, 31 defuncions i 31 casaments.

A Balaguer s'ofegà al riu Segre el soldat de la zona Manuel Recio Baredo.

termpa, la qual fou molt celebrada.

Foren guanyadors de l'Englantina N'Antoni Balasch, i de la Viola En Pere Salom i Morera.

Els altres poetes llorejats foren:

Eduard Junyent, Pere Verdagué, prevere; Segimon Torredadella, Remon Morlús, Josep Puigades, Ayné Rabell, Graells i Castells, Josep Granger, Marian Amat, Josep Paradedà, prevere; Isidre Castells, prevere; Novellas de Molins, Tintoré i Mercader, Ramon Ribera, Martí Revoltós, Trinitat Maria Torredadella, Blasi i Rabassa i Rafael Nogueras i Oller.

Un cop efectuat el repartiment de premis, s'alçà, per desgranar el parlament de gràcies, el diputat senyor Massó i Llorens, saludant-lo un plecament de mans.

Començà per saludar el poble de Sant Vicens, fent un elogi de la seva catalanitat.

Lloa les festes dels Jocs Florals, que fa més de 65 anys que es venen celebrant a la major part de pobles de Catalunya; féu notar que són aquestes festes patriòtiques les que han desvelat el moviment català, que ja és desperta, avui, per tot arreu.

Digué que, per a fomentar el sentiment de Pàtria, tots els mitjans són bons i profitosos: molt més aquestes festes, que venen a ésser un homenatge d'honor a la nostra Catalunya. Aplaudiments subratllaren les seves paraules.

Acte seguit l'alcalde donà per acabada la festa, llançant un Visca Catalunya!, que fou contestat unànimament per tothom, i mentre l'orquestra executava «Els Segadors», la comitiva anà desfent-se per la gran sala.

La reina de la festa va obsequiar amb un esplèndid lunch les autoritats, jurat i poetes premiats, a l'estat de la Vicentina.

Durant l'apat parlarren breument els senyors Massó i Llorens, Costa, Laporta, Povill i mossèn Sabat.

Es llançaren visques a Catalunya i començà la desfilla, comentant i elogiant tothom els treballs realitzats per la comissió organitzadora, especialment pel senyor Povill, que venia a ésser l'ànima de la festa.

Sant Vicens dels Horts pot ben congratular-se de posseir aquest segell de patriotisme, el qual la fa una de les viles més marcadament catalanes.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Diverses noves

Ha estat encomanat el sermó de la festa de Sant Magi en nostra Seu Metropolitana o l'illustre capítular doctor mossèn Josep Dachs.

Han començat a col·locar-se barbaques per a les fires de Sant Magi, a la Plaça de la Font. Per ara no n'hi gaires.

La temperatura màxima a l'ombra ha estat de 32 i la mínima de 24.

La policia ha detingut a Valeri Picó Salles, de 19 anys, natural d'Alcoy, reclamat pel jutjat de Tortosa.

També ha estat detingut Domènec Val Roca, de 31 anys fill de Requena, per haver provat de robar en alguns pisos.

Està vacant la plaça d'inspector d'Higiene pecuària a Tamarit.

Ha estat declarada la pesta de l'aviram al terme de Gandesa.

Ha estat demanat permís per a posar una línia d'autos durant l'estiu entre Tortosa i l'Ampolla.

Ha sortit la comissió que va a la muntanya de La Brufaganya a cercar l'aigua miraculosa de Sant Magi. Tornarà dissabte a la tarda.

Pla de Barcelona

SANTA COLOMA DE GRAMENET.

Per al diumenge propiament, la important i distingida entitat Foment de l'Exemplar, d'aquesta població, amb motiu de fer la inauguració de la font pública que es dirà «Prat de la Ribera», situada entre els límits dels carrers de l'esmentat nom, Balears i de Sant Jeroni, celebrará diverses festes, les quals vindran a ésser de bella recordança per al veïnat, puix que així s'estrenaran els llaços de confraternitat perpètua entre l'antic i el nou veïnat, essent l'esmentada unió lobase per al progrés moral i material que ha d'intensificarse en aquest terme, tan envejable per sa situació i la salut que sempre s'hi frueix, orgull de tots els que hi vivim. El programa és el següent: A les cinc de la tarda, sortida de la gran manifestació de la Casa de la Vila, presidida per l'Ajuntament, altres autoritats i totes les entitats, acompanyades d'una renombrada banda, procedint-se a la benedicció de la font, la qual estarà endiumenjada de fullatge i electricament. Recepció a la Casa de la Vila, servint-se un exquisit lunch, fent ús de la paraula alguns oradors. Aviada de globus; jocs infantils. A la nit, grans lluminàries elèctriques i focs artificials.

Comptant l'entitat d'alguns centenars de socis, i trobant-se absents de la població actualment alguns, la Junta fa present que es donin per convidats tots els qui no haguessin rebut la deguda invitació.

El Patronat de la Lliga Defensora de l'Arbre Fruiter, en sessió celebrada diumenge propassat, va acordar repartir bons als pobres, la vigília de la vinent festa major, i a la vegada organitzar una tombola de 1.500 premis, el producte de la qual s'esmerçarà en beneficència, per a premiar obres virtuoses i per a poder celebrar grans festes culturals en pro de l'Arbre Fruiter, a principis de l'any vinent. A l'ensenyar fa una crida a totes les persones piadoses, amadores de la cultura, per si es volen dignar fer un donatiu en metàl·lic o d'un objecte per insignificant que sia, podent fer la remesa al senyor alcalde o al senyor president de la institució (carrer de Sant Josep, 6), fent públics els noms dels donants a la premsa, a la vegada que el Patronat sabrà agrair-ho.

Per haver estat convidats a la Festa de l'Arbre Fruiter de Moyà, la qual se celebrarà el dia 16 del corrent, hi faran una excursió alguna regidora amb l'alcalde senyor Isern, els membres del Patronat de la institució esmentada, senyor Salvatella, Batlle, Banús i alguns altres.

L'Ajuntament ha nomenat auxiliar de Secretaria temporal, amb unsor diari de cinc pessetes, el veí Eudald Pla.

Al secretari senyor senyor Miquel, li han estat concedits quinze dies de llicència.

Marítima i Comercial

Moviment del Port

Dimecres, dia 14.

Vaixells entrats:

Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 2 passatgers.
Vapor espanyol «Jirón», de Cartagena i escales, amb càrrega general i 12 passatgers.
Vapor espanyol «Sagunto», de Cartagena i escales, amb càrrega general i 51 passatgers.
Vapor italià «Sicilia», de Santa Cruz de Tenerife, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Cabo Torisano», de Marbella, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Ramón», de Màlaga i escales, amb càrrega general i passatgers.

Vaixells sortits:

Llagut espanyol «Teresa», en llit, cap a Sant Carles.
Veler espanyol «Conde del Serrallo», amb càrrega general, cap a Gandia.
Ballebot espanyol «Villa de Torrevelja», amb càrrega general, cap a Cartagena.
Vapor espanyol «Sagunto», amb càrrega general, cap a Cartagena.
Vapor espanyol «Roma», amb càrrega general, cap a Les Palmes i escales.
Veler italià «Constanza», en llit, cap a Bona.

Vaixells sortits:

Vapor italià «Re Vittorio», de trànsit, cap a Gènova.
Vapor espanyol «Pedro», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor espanyol «Cierzo», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor espanyol «Mercedes», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor francès «Anatolia», de trànsit, cap a València.
Vapor espanyol «Roma», amb càrrega general, cap a València.
Vapor espanyol «Cabo Huerfano», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.
Vapor italià «Romana Nette», amb càrrega general, cap a Liverpool i escales.
Vapor espanyol «Capitan Aguirre», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.
Vapor francès «Mont Agel», de trànsit, cap a Alger.
Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

Dia 15.

Vaixells entrats:

Nabec espanyol «Antonietta», de Sèller, amb càrrega general.
Llagut espanyol «Perpetuo Socorro», de Cullera, amb càrrega.
Llagut espanyol «Volara», de Gandia, amb càrrega.
Vapor italià «Rigo», de Trieste i escales, amb càrrega general i 7 passatgers.
Vapor espanyol «Mabon», amb càrrega general i 6 passatgers.
Ballebot espanyol «Adán», d'Alcanar, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Josep Maria», de la mar, amb peix.

Vapor espanyol «Eusebia del Valle», de Newcastle, amb carbó.

Vapor francès «Jenie Schaffno», de València i escales, amb càrrega general.

Vaixells de patxats:

Llagut espanyol «Gaspar Bayarri», en llit, cap a Sant Carles.
Llagut espanyol «Alfreda», en llit, cap a Sant Carles.
Ballebot espanyol «Valdara», amb ciment, cap a Llatràix.

Vaixells sortits:

Vapor espanyol «Villareal», amb càrrega general, cap a Les Palmes i escales.
Vapor espanyol «Jativa», amb càrrega general, cap a Sant Esteve de Pravia i escales.
Vapor italià «Sicilia», de trànsit, cap a Marsella i Gènova.
Vapor espanyol «Sagunto», amb càrrega general, cap a Cartagena.
Vapor espanyol «Almorat», amb càrrega general, cap a Vinaròs i Castelló.
Vapor espanyol «Cabo Nao», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Contesta

En resposta al telegrama que el Foment del Treball remeté al president del Consell de ministres, s'ha rebut del marquès d'Alhucemas la següent resposta:

«Rebo el seu interessant telegrama d'ahir, en el qual tracta de la baixa de la nostra moneda i de les causes de tot ordre que a això contribueixen. És clar que el Govern ve i seguirà prestant màxim interès a aquestes qüestions que de tal manera afecten al crèdit i riquesa del país. Celebro el bon judici que els mereix l'actuació del ministre de Finances i del Govern, en alguns aspectes de l'actuació. El salutia.»

Mercat de Pons

Bolat, a 24 pessetes els 50 quilos.
Ordí, a 15 pessetes els 80 quilos.
Civada, a 11'05 els 80 quilos.
Moresc, a 22'50 pessetes els 80 quilos.
Favés, a 24 pessetes els 80 quilos.
Llegum, a 23 pessetes els 80 quilos.
Oli, a 7'50 pessetes el quart de quatre litres.
Vi, a 24 pessetes la carrega.
Aviram — Gallines, de 8 a 9 pessetes una; pollastres, de 8 a 9 pessetes; pollastres, de 8 a 9 pessetes el parell; conills, de 3 a 3'50 pessetes un; oús, a 2'30 pessetes la dotzena.

Festes Majors

A la Plaça Nova

Els veïns de la Plaça Nova, organitzats com de costum, festes per Sant Roc, i han endreçat una orda entusiasta:

«És un honor i una glòria per a tots, en veure com fou atesa la crida que feren l'any passat, davant l'angoixa i el perill de perdre les festes i la benedició del Sant.»

Aquella orda va portar un moviment de consciència, un reconeixement, diriem de dignitat ciutadana.

Continuem aspirant a que tothom vulgui les nostres festes amb simpatia i amb el que es tingui com un deure sagrat, en no deixar-les morir per glòria dels avantpassats i alegria nostra.

El programa és el següent:

Avui, dimecres, a dos quarts de cinc de la tarda, Sortida dels Gegants i Nanos, els quals passaran a fer la seva presentació al veïnat. De cinc a set, Titelles, Jocs de Cucanya, Aviatment de Bombes, etc., etc. A les vuit, Il·luminació general de la capella. De nou a onze, ballets populars, a càrrec de l'Esport de Dansaires del Casal Nacionalista de la Barceloneta, amb la cooperació de la Cobla «Catalunya».

Dijous, dia 16. — A les set del matí, Ironada i diada per la renomada Banda La Joventut Filharmònica, per acompanyar les banderes a la Catedral. A les vuit, missa a l'altar de Sant Roc, de la Catedral. A les nou, repartiment de pa als pobres. De nou a onze, concert per l'esmentada banda. En els intermedis, Jocs de Cucanya, passada dels Gegants, etc. De cinc a set de la tarda, concert per la banda, funció de titelles, aviatment de bombes, cucanya i jocs per a la mainada. A les vuit, Il·luminació general de la capella i Rosari canat. A les deu de la nit, castell de focs d'artifici.

Divendres, dia 17. — A les vuit del matí, missa a l'altar de Sant Roc de la Catedral, en sufragi dels veïns morts durant l'any. De cinc a set de la tarda, sortida dels Gegants i Nanos i altres divertiments per la mainada. A les deu de la nit, audició de sardanes, a càrrec de la Cobla «La Principal Barcelonina».

A Castello d'Empuries

Els dies 10, 11 i 12, ha tingut lloc la festa major d'aquesta vila.

La seva característica ha estat la que es remarcava a Castelló des que en vigílies d'eleccions de diputats a Cortes, va ésser destituït l'Ajuntament popular pel Pònd de Girón. En lloc d'això, continuant la intranquil·litat i la nerviositat dels castellonencs, degut als atropells i vexacions dels quatre desgraciats que obtenia la U. M. N., voldrien fer que la protesta del poble es tradís en actes que els servissin de pretext per a perseguir i castigar els homes que, plens d'amor a Castelló i a Catalunya, volien deslliurar la vila de tots aquests perillors i destructors de la seva pau i del seu progrés els quals van capitanejats per homes sense cap potència política.

Tothom sap que la seva darrera prova fou dimarts, dia 7 d'agost, dia en què l'Ajuntament destituït anà a requerir a l'Ajuntament esquirol perquè complís el que mana la llei municipal, deixessin d'actuar com a regidors i que cedissin els seus llocs als que en propietat els tenen per vot popular. El dit dia i aprofitant que després d'haver-se acabat l'acte de requeriment notarial, al qual va assistir tot el poble i va ésser fet sense cap incident, havien quedat a la plaça de la vila un petit grup de curiosos, el fill de l'alcalde de R. O., anomenat Joan Planes Figa, abusat del dret que diu que li dona l'ésser brigada d'Ordres Militars, secundat per un tal Ignasi Compte, i per la força pública que va prestar-se a obeir los, intentaren fer detenir a algun dels del grup i portar la desesperació a tots els que ho presenciaren. Per sort, la calma i serenitat predicada sempre pels veritables directors de l'opinió castellonina va imposar-se una vegada més, i de seguida, evitant-se un dia de dol, cosa que huiquen els que fan de valent al carrer obeint les ordres d'un parell d'animes petites que treballen a l'ombra.

Després d'aquest estat d'ànim, doncs, la festa major s'ha reduït a l'acostumat ball de Societat, sardanes a la plaça i enfil amb orquestra. Cal, no obstant, fer constar que la secció d'Esports F. C. Emporion va organitzar del segon dia de festa, una lluita cursa de cintes al seu camp d'Esports, i pel primer i tercer dia, dos bones partides de futbol, disputant-se en el primer, una bonica copa.

Anuncis d'espectacles

ELDORADO

Companyia còmic-lírica PRADO-CHICOTE

Avui, festa de l'Assumpció, COMIAT DE LA COMPANYIA. Nit, a les deu, Programes extraordinaris. Primer acte del melodrama LA SOBRIETA DEL CURA, per Loreto Prado. Estrena de la desfilada històrica còmicolítica ballable, en un acte i quatre quadros, d'Asenjo i Torres del Alamo, música dels mestres Foglietti Jimeno i Roig, ELIAS, per totes les senyores de la companyia. El famós sainet en un acte i quatre quadros, d'Arniches i Jackson Veyan i mestres Valverde i Torregrosa, LOS GRANUJAS, creació de Loreto Prado i Enric Chicote.

TEATRE COMIC

Avui, a dos quarts de deu de la nit, LA NINA DE LOS BESOS, TRES ERAN TRES O PADRES QUE TENIEN HIJAS, i la revista de gran èxit BARCELONA EN RODOLINS VISTA PER FORA I PER DINS.

Coliseu Pompeia

Travessera, 8 i 10. Telèfon 272 G. Avui, a dos quarts de deu de la nit, LAS DOS MADRES (cinc actes).

Teatre de la Comèdia

Companyia Gloriamont-Adria. Avui, a tres quarts de deu de la nit, Primer: el diàleg d'En J. M. Folch i Torres, DUELO; segon: la sarsuela en tres actes, d'En Vidal i Valenciano, música de N'Enric Carcassona.

La guardiola

Diorama

Avui, dimecres, festivitat de l'Assumpció de Nostra Senyora, selecció extraordinària programa. Grans sessions. Nit, augment de programa i estrena de la primera jornada de L'ATRACIO DE LA MORT LA VEU DEL DELIRE. DEIXEU-ME EXPLICAR, EL CLUB DELS SOLTERS, GAT PER LLEBRE, EN NICOMEDES FAMOLENC TIMID, còmica de gran bromia. — Demà, dijous, noves estrenes.

Saló Catalunya

El local més fresc de Barcelona. Avui, dimecres, vespre, estrena del Programa Ajuria: LLEI D'AMOR, per Elsie Ferguson. — Demà, dijous, una altra estrena: L'AMA DE KERRA-SAN, per Jesse Harkawa, i la reestrena PARODIA DE TRES MOSQUETERS, per Max Linder.

Cine Princesa

Granvia Layetana. Telèfon 1371. Tocant a la Plaça de l'Angel. Aquest local disposa d'una temperatura agradable per la seva renovació d'aire. Avui, dimecres, selecció programa. LA NOIA DEL TALL, grandiosa comèdia de gran èxit, per consorts de Haven. RESISTENCIA VENCUDA, importantíssim film, dramàtic, per l'eminent artista Frank Mayo. DEIXEU-ME EXPLICAR, important comèdia dramàtica, pel famós artista Gareth Hughes. CONSPIRACIO FRATERNAL, molt comedi del programa Paramount. CASTELL DEL SOIRE, grans vistes panoràmiques. — Demà, tot estrena, presentant-se DESIL·LUSIO, per Ennio Sarnet. Programa Ajuria.

TURK PARK
PABO DE MODA
Delicieux jardins
Immenses attractions
Avui, tarda i nit, Concert per la Banda de Casadors de Placencia. Sardanes, Patinet, etc. A la plaça de festa, elevació d'un grandiosos globus tripulat per un aeronauf figurat damunt d'un trapezi. Café-Restaurant de primer ordre.

MONTALEGRE

Genreria, Colonia Bosu, Font Montalegre. Servei diari d'autòmòbils, des de Badalona. Horaris i detalls Tel. 3399-A i 655-B.

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIO TELEGRAFICA TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tassa anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	14.97	00.00	15.11	00.00		00.00
Futurs:						
Octubre	13.62	13.53	13.51	00.00		13.47
Gener	13.28	13.20	13.17	00.00		13.13
Març	13.14	13.07	13.03	00.00		12.99
Maig	13.00	N.	12.99	00.00		12.85
Juliol	12.82	12.74	12.71	00.00		12.67

Alexandria	Agost	Octubre	Junel	Tassa anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Ashmouni	00.00	00.00	Nbre.	15.72	00.00	15.60
Sakellariadis	00.00	00.00	Gener	15.92	00.00	15.80

Nova York	Tassa anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	25.15	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Octubre	23.92	24.15	23.81	00.00
Desembre	23.91	24.09	23.85	00.00
Gener	23.65	23.85	23.60	00.00
Març	23.73	23.89	23.65	00.00
Maig	23.65	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tassa anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	24.25	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Octubre	23.37	23.55	00.00	00.00
Desembre	23.46	00.00	00.00	00.00
Gener	23.35	23.55	00.00	00.00
Març	23.40	00.00	00.00	00.00
Maig	23.29	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 14 d'agost de 1923

CONSTRUCTOR D'OBRES

Maquinària per a la construcció amb ciment, de blocs i totxos de la casa

L. VANDER I C.º - MILÀ

REPRESENTANT: J. Pratginestós de Bonaparte

Gran Via Layetana, 21, segon - BARCELONA - Telèfon 4522 A.

D'espectacles

Avui, vespre, vigília de l'Assumpció, a tenir lloc a l'Orfèon Català una esculida i íntima, representant-se per la secció de teatre la peça «L'últim anglès», la qual és ésser molt ben acceptada per l'espectador català que va assistir-hi.
Després, la notable cobla empordanesa «La Principal de Pereladà», va tocar sardanes de concert a la sala d'espectadors «la font del llor», Morera, i «Margarida capriciosa», Puig.
Al vestibul del Palau de la Música Catalana hi va tocar cinc sardanes, que foren nombrosos amics de sardanes, el programa era veritablement notable i trist: «La filla de l'hortella», Serra; «Les pardenasses», Blasco; «La vena cava», Jordà; «La festa major», Morera, i «Margarida Puig».

Musicals

La Schola Orfeonica ha celebrat brillantment la festa de repartiment de premis com a fi de curs de sol·fèg, resultant una formosa festa que va patentitzar els progressos dels alumnes i d'aquesta entitat orfeonica, que va portar a cap el seu mestre N'Adria Esquerra.
La seva massa orfeonica va cantar admirablement algunes obres del seu extens repertori havent de repetir-se «La Nit de Sant Joan», d'Esquerra, i «La Cançó Nostra», d'En Morera.

En l'última part, l'alumna senyora Guinobari va tocar algunes peces a piano, sobresortint en la «Missa» de Mozart. Van destacar-se també els barbons senyors Guinobari i Vidal, cantant «Don Joan de Sureda» i «El Pagliacci», respectivament. La senyoreta Morell va cantar «La Cançó Nostra», de N'Adria Esquerra, i «Missa», de N'Adria Esquerra, respectivament.
També la soprano lírica senyora Castellvi va cantar, amb la seva bella veu, entre altres obres, la «Cançó d'Amor», de Tannhäuser, amb una delicadesa i interpretant tan sensiblement tan bella pregaria, que va caloremament i llargament aplaudida.

Claus - Anthrax FURONCOLS

Som a l'època en que la sang i els humors dels artritis «treballen». Molts d'ells s'han desesperat en constatar els efectes d'aquesta activitat en llur epidermis, víctima de dilatacions i exuberàncies que no tenen res de pràctiques: la polulació dels furoncles i llur greu transformació en antrax, les erupcions cutànies, les coïssors rebels, la febra herpètica, l'Eczema i la Psoriasis. La veritable causa d'aquests rebrotaments congestius a la pell pervenen d'una sang congestiva i viciada i llur tractament depèn únicament de la depuració de la sang i d'una acció modificatriu. El

Depuratiu RICHELET

és de tots els remeis coneguts el qui obra millor en aquest sentit. Si guin els que vulguin llur origen, llur gravetat i llur cronicitat, cap malaltia de la pell, cap varicela i llaga varicelosa, cap vici de la sang poden resistir aquest poderós rectificador del líquid sanguini. On la seva acció benefactora s'exerceix encara amb més rapidesa és en el tractament dels reumatismes, del dolor, de la gota, de l'emfisema i les neuràlgies, tan comunes en aquest temps.

El DEPURATIU RICHELET es ven a 7 francs el flascó, a totes les bones farmàcies de França, que en despatxen moltes. En cas necessari, demanin-se referències a L. Richelet, de Sedan, 6, rue de Belfort, 6, Bayona (Baixos Pirineus). Un fascicle explicatiu acompanya tots els flascos.

Mai hi hà fracàs

DESCOBRIMENT SENSACIONAL!

TUBERCULOSOS, NO DESESPEREU!

La vostra curació és un fet, si recordeu al metge que els Tisiòlegs més eminents del món utilitzen com a tractament ULTRA-MODERN «antimicrobià», «antituberculós» i «antimolèstic» per a la defensa i immunització de l'organisme infectat, la darrera paraula de la ciència Biocimica, o sigui el producte anomenat

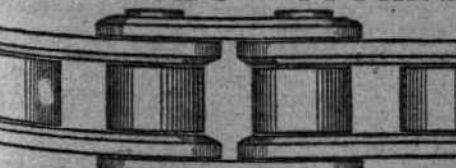
«Serofimina Puig Jofré»

(Nom registrat en tots els països)
Medicació injectable, que pot i deu ésser aplicada en tots els períodes de la malaltia. — Efectes rapidíssims. Multiplicació instantània de les defenses naturals i autènticament immediat del bacil de Koch i altres associacions patògenes.

Es troba de venda en totes les bones farmàcies del món.

Demani informació i prospectes als concessionaris per Espanya: Senyors Pérez, Martín i Companyia, Alcalá, 9, Madrid, i Consell de Cent, 341, Barcelona.

GADENES «TITAN»

La TOTA MARCA d'Autocamions de QUALSEVOL TONELLATGE d'acer cromoniquel garantitzat.

PELAYO, 16. ENTRESOL

L'Hèrnia Curada per 50 pessetes

mitjançant el nou «PERFECT». Aquest còmode i embenatge americà pràctic aparell elàstic, sense ressort, que s'amotilla al cos com un guant, no té els defectes dels sistemes francesos, superant-los en qualitat, comoditat i en els resultats positius de contenció i curació radical de l'hèrnia (trencadura). 5.000 pessetes es regalen al qui demostra el contrari. Rebutgen els defectuosos braguers i embenatges de certs estrangers que, fracassats en llurs països, circulen per Catalunya, anunciant-se en els Hotels i Fondes, promentent al Trencat coses impossibles. No comprar cap altre embenatge ni braguer, sense abans veure l'assajar aquest meravellós aparell. Assaigs gratis. De 9 a 1 i de 3 a 7. Casa PALAU, carrer Ample, número 14 (tocant a l'església de la Mercè).

IDORMIU TRANQUILS

SENSE QUE ELS MOSQUITUS US MORTIFIQUIN!

El perfum higiènic, desinfectant i absolutament inofensiu

ZAMPIRONI

Recordeu's-en!

ZAM-PI-RO-NI

AGENT A ESPANYA: J. URIACH I C. BARCELONA

REFUSEU LES IMITACIONS

allunya de les habitacions aquestes empipadores bestioles, que amb llur fibló verinós escampen sovint greus malalties

SE VEN A TOTES LES DROGUERIES I BASARS

La Puda de Banyoles

Aigües sulfhidriques, sulfhidratades sódiques, silicatades i radioactives. Anàlisi del Dr. Oliver i Rodés

Són les que contenen més sílice col·loidal i silicat sòdic. La Puda de Banyoles, per les seves sales d'inhalacions i polvoritzacions, departaments de bany i dutxes, és dels millors d'Espanya.

La seva temporada comença a 1.º de maig i fineix a 31 d'octubre. Produïx miraculosos efectes: En les dolències de la pell, en l'escrofúlsime i pretuberculosi, en les afeccions cròniques de l'aparell respiratori, en la litiasi renal, en la faringitis de caràcter artrític i altres manifestacions de l'artritisme.

Per als avariats i mercurialitzats, les aigües de Banyoles són substitutives de les d'Arohen. En tres hores es va de Barcelona a Banyoles, trobant-se situada «La Puda» a prop del seu formosíssim llac, de vuit quilòmetres de perímetre.

DEPILATORIO NIEVE

QUITA EL PELO SUPERFLUO QUE TANTO AFEA SU USO CONSTANTE LO DESAPARECE POR COMPLETO NO MANCHA NI IRRITA - DEJA EL CUTIS FRESCO DE VENTA EN PERFUMERIAS Y DROGUERIAS DEPOSITARIO - E. SARRA - LA FLORIDA - BARCELONA

Vendes

Terrenys a preus ventatjosos per a vendre

en bloc o en parcel·les, formant en total una 14 solars, situats davant la Sagrada Família. Raó: «Federación de la Propiedad». Escudellers, 4, 7 i 9, primer, segona.

Joies d'ocasió

Safates i servels de plata, a pes. Compror or, plata, platí, brillants i perles. Joieria de J. Múñoz Rambla de les Flors, 8 A Cardenal Casañas, 8.

Caixa cabals

i arxivador. Alfons, 57.

Ventiladors ocasió

sostre, taula. Assaonadors, 5.

Mobles, venc

Menjador i cadires caoba moderna; robedor rostre, feliç, estufa bronze, vaixel·la, quadros i altres objectes artístics. R.: Cortes, 554, porteria.

Zeis F. 1, 6, 3

Obtador compur. aparell 9x12 per a placa i pel·lícula, seminu 170 p. Margarit, 17, tenda.

Per preu mòdic

lloger habitatge per a despatx o casa anàloga, balcó carrer. Ronda Universitat, 5, segon.

Máq. esoriure 500 pts

1 Underwood 575. Alfons, 57.

Mobles venc

Armari mirall, butet, despatx rostre, menjador i dormitori granate, sol·licito a baix preu. Calabria, 50, T.

Mobles a molt baix preu

Despatx rostre, menjador, dormitori, saló, calaixeres, parafiler - molts altres mobles sols. Calabria, 50, b.

Enciclopèdia Espasa

Venc completa i nova en molt bones condicions. R.: Llibreria Universal, Rambla Santa Mònica, 14.

Per a presents

compreu les bosses i carteres per a senyora, petaquers, targetes i moneders per a senyor que a preus sense competència fabrica en Piquer. Salmerón, número 239.

Luxosa gramola

amb diafragma mixta, nova, el seu preu 1.800 pessetes, vene per 100. P. F. Aragó, 57.

Present

Si voleu fer bon ús del vostre diner i lluir-lo, compreu les bosses i carteres per a senyora que a preus sense competència ven la casa Piquer. Salmerón, número 239.

Subhasta

mobles, menjador, dormitori, lavabos, salónet buró, calaixeres i altres. Calabria, 50, b.

Underwood ganga

venc, quasi nova. Romans, 92 (Gràcia).

Venc auto

«Cottin & Desgouttes» 16-20 HP, carrosseria torpede per pessetes 7.000. Escriure 5093 Empresa Ideal d'Informació. Rambla de les Flors, 16 (anunci).

Dispeses

Casa particular dues habitacions a tot estar, inútil sense referències. Raó: Cortes, 554, porteria.

Casa particular

bonica habitació tot estar, Car-men, 10, tercer, segona.

Se desitja jove

per a tot estar. C. Universitat, núm. 108, quart, segona.

Habitació

cedeix casa particular, bany. Claris, 24, segon. De 11 a 5.

Habitació

dret cuina amb. b. c. ventil. gran a matr. Comerç, 21, segon segona.

Habitació senyor

sols dormir. Provença, 226, primer, primera. tocant Aribau.

Pensió completa

centrica, seria, ben amoblada, bon menjador. Diputació, 276, tercer, tercera.

Bailén, 31, tercer

Habitació amb pensió o sense.

Canuda, 23, segon

Habitació amoblada a senyor, b. c.

PER A L'ISTIU

Res més útil i pràctic que uns binocles de campanya. Uns binocles són al més fidel company per a tota classe d'excursions, és l'únic que pot portar-se on ni la vista ni les cames poden arribar, i quan reuneix les condicions de perfecció i baratura és la quasi indispensable. Això ofereix

La Optica Medical

un binocle «tourista» es-toig cuir correcte per a posar en bandolera i amb un augment de

5 vegades pel limitat preu de

35 PESSETES

Carles Tutusaus - Fabricant

BOQUERIA, 22 - BARCELONA

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

Es la reina de les aigües de taula la de la

VALL DE SANT DANIEL

El seu representant: Josep Pagans, Ponent, 23

CATARROS antigues i recientes
TOSES, BRONQUITIS
CURADOS RADICALMENTE por la
Solución Pautauberge
que procura PULMONES ROBUSTOS y
PRESERVA de la TUBERCULOSIS
L. PAUTAUERGE, 10, R. de Constantinople, PARIS

HERNIATS

L'últim avenç científic per a combatre amb èxit segur vostres hèrnia sense operar és el **BRAGUER MEDICAL VIVES**, admiració de la Ciència Mèdica i sens parió al món. Rebutgen les imitacions.

Despatx: de 9 a 1 i de 3 a 7
Rambla del Centre, 2, pral. - Casa VIVES
(TOCANT AL LICEU)

Comandes

SE DONARAN

facilitats a persona competent que conegui amb pràctica la compra i venda de finques, terrenys i traspasos d'establiments, per a establir-se. Escriure a D. F., Rambla de les Flors, núm. 16. Anunci.

Criada

se necessita Pintor Fortuny, 13 primer, 4.ª xamfrà Dr. Don

Modista

a domicili. Bilbao, 202, porteria

Serventa

falta, Polayo, 62, porteria.

Compres

URGENTISSIM

Es desitja comprar casa de 12.000 duros, situada als encontorns de Barcelona. Escriu: 101. Empresa Ideal d'Informació. Rbla. de les Flors, 16. (Anunci).

Compraré

a particular llibres de totes classes espanyols i estrangers d'arts, ciències i literatura per a engrandir la meua biblioteca. Esc. 5073 Empresa Ideal d'Informació. Rambla de les Flors, 16 (anunci).

Lloguers

Pianos

de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 28. entressol. C. BIEGER.

Es lloga

habitatge Rambla Catalunya, núm. 46, segon.

Pis modern

moblat que val 250 ptes. buit, se lloga ben amoblada per 300 ptes. mes. Carrer Aribau, 84. R. Josep Maxena, carrer Viladomat, 168, pral. 1.º De 2 a 4. Telèfon 765 R.

Magnífic saló

per a despatx. Raó: J. Anselm Claró, 4, primer, segon.

Per a despatx

explend. habitació amb balcó a c. Salmerón, tocant Passeig Gràcia amb telèf. Escriure 5091 Rbla. Flors, 16 (anunci)

Botiga

formosa 2 portes tocant Rambla, traspasos per 8.000 pessetes tracte directe. R.: carrer Santa Ana, 7, botiga.

Avisos

PER A ANUNCIAR

en els periòdics servint-se de l'EMPRESA IDEAL d'INFORMACIÓ estalviareu temps molèsties i diner. 16, Rambla de les Flors, 16 baixos. Telèfon 4863 A

Nou sistema

Ensenyança Piano per professora. Ràpida i execució meravellosa. Salmerón, 239, entressol, primera.

Impressors, editors

Màquines de compondre, de gran rendiment, podem vendre a empresa editorial que vulgui multiplicar la seva producció de prems baratíssims. N'hi ha tres en bastant bon estat que cedirem a preus baratíssims adquirint-les totes. Escriure a LA VEU, núm. 2357.

